

WZORY PISM PROCESOWYCH W SPRAWACH CYWILNYCH I REJESTROWYCH Z OBJAŚNIENIAMI

redakcja naukowa Kinga Flaga-Gieruszyńska

Kinga Flaga-Gieruszyńska, Tomasz Aniukiewicz
Łukasz Bierski, Katarzyna Karwecka, Aleksandra Klich

EDYTOWALNE WZORY DOSTĘPNE NA STRONIE INTERNETOWEJ

WZORY PISM

3. WYDANIE

WZORY PISM PROCESOWYCH W SPRAWACH CYWILNYCH I REJESTROWYCH Z OBJAŚNIENIAMI

WZORY PISM PROCESOWYCH W SPRAWACH CYWILNYCH I REJESTROWYCH Z OBJAŚNIENIAMI

redakcja naukowa Kinga Flaga-Gieruszyńska

Kinga Flaga-Gieruszyńska, Tomasz Aniukiewicz
Łukasz Bierski, Katarzyna Karwecka, Aleksandra Klich

WZORY PISM

3. WYDANIE

*Stan prawny na 31 maja 2016 r.
z uwzględnieniem zmian w kodeksie postępowania cywilnego, które wejdą w życie 8 września 2016 r.
(Dz. U. z 2015 r. poz 1311)*

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Maź

Opracowanie redakcyjne i łamanie
Justluk

Układ typograficzny
Krystyna Szych

Poszczególne części opracowali:

K. Flaga-Gieruszyńska – komentarze do pism procesowych nr: 1–171 oraz 223–228

T. Aniukiewicz – pisma procesowe nr: 1–52, 55–61, 63–103, 106–171, 223–228

Ł. Bierski – pisma procesowe wraz z komentarzem nr: 229–237

K. Karwecka – pisma procesowe wraz z komentarzem nr: 172–222

A. Klich – pisma procesowe nr: 53, 54, 62, 104, 105

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-264-8626-5
3. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	17
WPROWADZENIE	21

PROCES

I PISMA PROCESOWE PRZED WSZCZĘCIEM PROCESU

1. Wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych	27
2. Wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych	31
3. Wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika procesowego z urzędu	36
4. Wniosek o zabezpieczenie dowodu	40
5. Wniosek o zawiązanie do próby ugodowej	43
6. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia	46

II POZWY

A. Wzory ogólne

7. Pozew o świadczenie majątkowe (o zapłatę)	55
8. Pozew o świadczenie niemajątkowe	61
9. Pozew o ustalenie istnienia stosunku pracy	68
10. Pozew o ukształtowanie prawa	75
11. Pozew z roszczeniem ewentualnym	81
12. Pozew z roszczeniem alternatywnym	87
13. Pozew zawierający interwencję główną	93
14. Pozew wzajemny	98

B. Prawo cywilne – część ogólna, prawo rzeczowe i zobowiązania

15. Pozew o ochronę dóbr osobistych	107
16. Pozew o zapłatę w związku ze spełnieniem świadczenia	113
17. Pozew o uznanie czynności prawnej za nieważną	120
18. Pozew o uznanie umowy za bezskuteczną	127
19. Pozew o stwierdzenie obowiązku złożenia oświadczenia woli	135
20. Powództwo o stwierdzenie nieważności oświadczenia woli z powodu braku świadomości	141
21. Powództwo o stwierdzenie nieważności oświadczenia woli z powodu błędu	149
22. Pozew przeciwko właścicielowi nieruchomości o zaniechanie naruszeń	157
23. Pozew o wydanie i rozgraniczenie nieruchomości	164
24. Pozew o zobowiązanie do przeniesienia własności nieruchomości	170
25. Pozew o wynagrodzenie związane z zarządem rzeczą wspólną	176
26. Pozew o wydanie rzeczy (powództwo windykacyjne)	182
27. Pozew o zaprzestanie naruszeń prawa własności nieruchomości (powództwo negatoryjne)	189
28. Pozew najemcy przeciwko właścicielowi o zwrot nakładów na nieruchomość	195
29. Pozew zastawcy przeciwko zastawnikowi o wydanie rzeczy	202
30. Pozew dłużnika solidarnego o zapłatę (względem współdłużnika)	208
31. Pozew wierzyciela solidarnego o zapłatę	213
32. Pozew o uznanie ogólnych warunków umów za bezskuteczne	219
33. Pozew o zawarcie umowy przyrzeczonej	225
34. Pozew o zwrot zadatku	231
35. Pozew o zapłatę z tytułu nienależnego świadczenia	237
36. Pozew o zapłatę z tytułu czynu niedozwolonego	244
37. Pozew o zapłatę za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	251
38. Pozew o naprawienie szkody z tytułu niewykonania zobowiązania	258
39. Pozew o upoważnienie przez sąd do wykonania czynności na koszt dłużnika	265
40. Pozew o zapłatę kary umownej	272
41. Pozew o wydanie kupującemu rzeczy sprzedanej	281
42. Powództwo o zapłatę ceny za rzecz sprzedaną	287
43. Pozew o zapłatę z powodu wady rzeczy	293
44. Pozew o dostarczenie rzeczy wolnej od wad na podstawie gwarancji	301

45.	Pozew o zapłatę z uwagi na złożenie oświadczenia o obniżeniu ceny z powodu wady rzeczy	310
46.	Pozew o naprawienie szkody za naruszenie prawa pierwokupu	316
47.	Powództwo o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu	323
48.	Pozew o zwrot rzeczy używanej	329
49.	Pozew o zapłatę prowizji z tytułu umowy agencyjnej	337
50.	Pozew przeciwko przewoźnikowi o odszkodowanie za utratę przesyłki	344
51.	Pozew o odszkodowanie za utratę rzeczy wniesionej przez osobę korzystającą z usług hotelu	351
52.	Pozew o rozwiązanie spółki cywilnej	358
53.	Pozew o wyłączenie wspólnika ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	364
54.	Pozew o zapłatę przeciwko członkowi zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	372
55.	Pozew wierzyciela przeciwko poręczycielowi	379
56.	Pozew o zwrot przedmiotu darowizny	386
C. Prawo spadkowe		
57.	Powództwo o uznanie spadkobiercy za niegodnego	395
58.	Pozew o wyłączenie małżonka od dziedziczenia	403
59.	Pozew o zobowiązanie do wykonania zapisu	409
60.	Pozew o zachówek	415
61.	Pozew wierzyciela spadkodawcy przeciwko spadkobiercy o zapłatę	421
62.	Wniosek o przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku w formie ustnej	427
D. Prawo rodzinne		
63.	Pozew o unieważnienie małżeństwa	433
64.	Pozew o zobowiązanie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny	440
65.	Pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej	445
66.	Pozew o rozwód wraz z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia	451
67.	Pozew o separację	458
68.	Pozew małżonka rozwiedzionego o dostarczenie środków utrzymania	466
69.	Pozew męża matki o zaprzeczenie ojcostwa	473
70.	Pozew o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa	480
71.	Pozew o ustalenie ojcostwa	488
72.	Pozew o rozwiązanie przysposobienia	494
73.	Pozew o zasądzenie alimentów	501

74. Pozew o podwyższenie alimentów	509
75. Pozew o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego	516
E. Inne postępowania odrębne	
76. Pozew o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym	525
77. Pozew o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	533
78. Pozew o zapłatę w postępowaniu uproszczonym – formularz	542

III PISMA PROCESOWE WNOSZONE W TOKU POSTĘPOWANIA

A. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji

79. Odpowiedź na pozew	553
80. Odpowiedź na pozew wraz z pozwem wzajemnym	558
81. Odpowiedź na pozew z wnioskiem o odrzucenie pozwu	565
82. Cofnięcie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczeń	569
83. Ograniczenie powództwa	572
84. Wniosek o wyłączenie sędziego	575
85. Zgłoszenie interwencji ubocznej	579
86. Opozycja przeciwko wstąpieniu interwenienta ubocznego	583
87. Wniosek pozwanego o wezwanie do wzięcia udziału w procesie – przypozwanie	586
88. Wniosek powoda o zawiadomienie o toczącym się procesie	589
89. Wniosek o ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu	592
90. Wniosek o uzupełnienie i sprostowanie protokołu rozprawy	596
91. Wniosek o wpisanie do protokołu zastrzeżeń co do uchybień przepisom postępowania	599
92. Wniosek o przedłużenie terminu sądowego	602
93. Wniosek o przywrócenie terminu	605
94. Wniosek powoda o zawieszenie postępowania	608
95. Wniosek stron o zawieszenie postępowania	612
96. Wniosek powoda o podjęcie zawieszonego postępowania	614
97. Wniosek o umorzenie zawieszonego postępowania	617
98. Wniosek powoda o odroczenie rozprawy	620
99. Wniosek powoda o połączenie kilku oddzielnych spraw do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia	623
100. Wniosek o sporządzenie oraz doręczenie pozwanemu wyroku wraz z uzasadnieniem	626
101. Wniosek powoda o sprostowanie wyroku	629
102. Wniosek powoda o uzupełnienie wyroku	631
103. Wniosek pozwanego o dokonanie wykładni wyroku	634

104. Wniosek pozwanego o ograniczenie zabezpieczenia wynikającego z nakazu zapłaty z weksla	636
105. Wniosek o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego	639
B. Zaskarżenie orzeczeń sądowych	
106. Sprzeciw pozwanego od wyroku zaocznego	645
107. Zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym	649
108. Sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	654
109. Apelacja oparta na zarzucie naruszenia prawa materialnego	658
110. Apelacja oparta na zarzucie naruszeń prawa procesowego	664
111. Apelacja oparta na nowych faktach i dowodach	670
112. Odpowiedź na apelację	675
113. Cofnięcie apelacji pozwanego	678
114. Zażalenie powoda na zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie uiszczenia kosztów sądowych	680
115. Zażalenie powoda na zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie zwrotu pozwu	684
116. Zażalenie powoda na postanowienie rozstrzygające o kosztach procesu	687
117. Odpowiedź na zażalenie	692
118. Skarga kasacyjna oparta na naruszeniu prawa materialnego	695
119. Skarga kasacyjna oparta na naruszeniu przepisów postępowania	705
120. Odpowiedź pozwanego na skargę kasacyjną	714
121. Cofnięcie skargi kasacyjnej	717
122. Skarga na postanowienie referendarza sądowego	720
123. Skarga pozwanego o wznowienie postępowania	724
124. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	729

POSTĘPOWANIE NIEPROCESOWE

I SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA OSOBOWEGO

125. Wniosek o uznanie za zmarłego	741
126. Wniosek o stwierdzenie zgonu	746
127. Wniosek o uchylenie postanowienia orzekającego o uznaniu za zmarłego	750
128. Wniosek o ubezwłasnowolnienie całkowite wraz z wnioskiem o ustanowienie doradcy tymczasowego	754
129. Wniosek o uchylenie ubezwłasnowolnienia	759

II

**SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA RODZINNEGO,
OPIEKUŃCZEGO I KURATELI**

130. Wniosek o udzielenie zezwolenia na zawarcie małżeństwa osobie dotkniętej chorobą psychiczną	765
131. Wniosek o zwolnienie z obowiązku złożenia kierownikowi urzędu stanu cywilnego dokumentu potrzebnego do zawarcia małżeństwa	769
132. Wniosek o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach rodziny w braku porozumienia małżonków	773
133. Wniosek małżonka o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem	777
134. Wniosek małżonka o nakazanie wypłacania mu wynagrodzenia za pracę drugiego małżonka	782
135. Wniosek o wyłączenie odpowiedzialności małżonka	786
136. Wniosek o separację na zgodny wniosek małżonków	791
137. Wniosek o zniesienie separacji	795
138. Wniosek o podział majątku wspólnego wraz z wnioskiem o ustalenie nierównych udziałów w tym majątku	799
139. Wniosek o powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej	804
140. Wniosek o zakazanie kontaktów z dzieckiem	808
141. Wniosek o odebranie dziecka	813
142. Wniosek o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach dziecka	817
143. Wniosek o zezwolenie rodzicom na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka	821
144. Wniosek o przysposobienie	825
145. Wniosek opiekuna o udzielenie zezwolenia w ważniejszej sprawie dotyczącej osoby małoletniej	831
146. Wniosek opiekuna o udzielenie zezwolenia w ważniejszej sprawie dotyczącej majątku małoletniego	836
147. Wniosek o ustanowienie kuratora dla osoby niepełnosprawnej	840

III

SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA RZECZOWEGO

148. Wniosek o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości	845
149. Wniosek o wyznaczenie zarządcy rzeczy wspólnej	851
150. Wniosek współwłaściciela o uchylenie zarządu	855
151. Wniosek o zniesienie współwłasności wraz z żądaniem rozstrzygnięcia wzajemnych roszczeń współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy	859
152. Wniosek o ustanowienie służebności drogi koniecznej	864
153. Wniosek o rozgraniczenie nieruchomości	871

IV SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA SPADKOWEGO

154. Wniosek o zabezpieczenie spadku	879
155. Wniosek o sporządzenie spisu inwentarza	884
156. Wniosek o nakazanie złożenia testamentu	888
157. Wniosek o otwarcie i ogłoszenie testamentu	892
158. Wniosek o nakazanie spadkobiercy wyjawienia przedmiotów spadkowych	896
159. Wniosek o ustanowienie kuratora spadku	901
160. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku	905
161. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku na mocy testamentu	910
162. Wniosek o dział spadku	915

V SPRAWY ZŁOŻENIA PRZEDMIOTU ŚWIADCZENIA DO DEPOZYTU SĄDOWEGO

163. Wniosek o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	923
164. Wniosek dłużnika o zwrot depozytu sądowego	928

VI POSTĘPOWANIE REJESTROWE

165. Wniosek o rejestrację podmiotu w rejestrze przedsiębiorców	933
166. Wniosek o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców	937
167. Wniosek o wpis zastawu rejestrowego do rejestru zastawów	956
168. Wniosek o wpis w księdze wieczystej	962

VII INNE SPRAWY

169. Wniosek o sprostowanie aktu stanu cywilnego	971
170. Wniosek o odtworzenie dokumentu świadectwa dojrzałości	974
171. Wniosek o umorzenie weksla	980

POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE I EGZEKUCYJNE

I POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE

172. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia majątkowego	987
173. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych	991
174. Wniosek strony o uchylenie zabezpieczenia	994

175. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez zobowiązanie dłużnika do wykonania określonych czynności	998
176. Zażalenie na udzielenie zabezpieczenia	1001
177. Zażalenie na postanowienie uchylające zabezpieczenie	1005
178. Pozew dłużnika przeciwko wierzycielowi o naprawienie szkody wyrządzonej wykonaniem zabezpieczenia	1009

II POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

A. Wnioski i pisma w sprawie nadania klauzuli wykonalności

179. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu sądowemu	1017
180. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie zawartej przed sądem	1020
181. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi sądu polubownego	1024
182. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie zawartej przed sądem polubownym	1027
183. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu	1030
184. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika	1033
185. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko osobie, na którą przeszedł obowiązek	1038
186. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko nabywcy przedsiębiorstwa (gospodarstwa rolnego)	1042
187. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi spółki osobowej	1046
188. Wniosek o wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego	1050
189. Zażalenie na postanowienie co do nadania klauzuli wykonalności	1053
190. Wniosek o wydanie zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego	1056
191. Wniosek dłużnika o uchylenie zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego	1059

B. Wszczęcie i prowadzenie egzekucji

192. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego	1065
193. Wniosek o wszczęcie egzekucji z ruchomości	1069
194. Wniosek o wszczęcie egzekucji z wynagrodzenia za pracę	1072
195. Wniosek o wszczęcie egzekucji z rachunku bankowego	1075
196. Wniosek o wszczęcie egzekucji z wierzytelności	1078

197. Wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości	1081
198. Wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości (własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu)	1084
199. Wniosek o wszczęcie egzekucji z wieczystego użytkowania gruntu	1087
200. Wniosek o wszczęcie uproszczonej egzekucji z nieruchomości	1091
201. Wniosek o dokonanie opisu i oszacowania nieruchomości	1095
202. Wniosek o wszczęcie egzekucji ze statku morskiego	1098
203. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej wydania rzeczy ruchomej	1101
204. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej wprowadzenia w posiadanie	1104
205. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej opróżnienia lokalu mieszkalnego (z prawem do lokalu socjalnego)	1107
206. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej opróżnienia lokalu mieszkalnego (bez prawa do lokalu socjalnego ze wskazaniem tymczasowego pomieszczenia)	1111
207. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej opróżnienia lokalu mieszkalnego (bez prawa do lokalu socjalnego i bez wskazania tymczasowego pomieszczenia)	1115
208. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej wykonania określonej czynności (zastępowalnej)	1119
209. Wniosek o wszczęcie egzekucji dotyczącej wymuszenia zaniechania określonej czynności	1122
210. Wniosek o wszczęcie egzekucji w celu zniesienia współwłasności nieruchomości	1126
211. Wniosek o wszczęcie egzekucji świadczeń alimentacyjnych	1130
212. Wniosek o wszczęcie egzekucji przez zarząd przymusowy	1133
213. Wniosek o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku	1139
214. Wniosek o zawieszenie postępowania egzekucyjnego	1143
215. Wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego	1145
216. Zarzuty przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji	1147
217. Skarga na opis i oszacowanie nieruchomości	1150
218. Skarga na czynność komornika	1153
219. Skarga na zaniechanie przez komornika określonej czynności (bezczynność komornika)	1156
220. Skarga na postanowienie komornika w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego	1159

C. Powództwa przeciwegzekucyjne

221. Pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego	1165
222. Pozew o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji	1169

POSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM POLUBOWNYM

223. Zapis na sąd polubowny	1175
224. Wezwanie na arbitraż	1178
225. Wniosek strony do sądu o wyznaczenie arbitra	1180
226. Wniosek strony o wyłączenie arbitra	1183
227. Wniosek sądu polubownego do sądu rejonowego o dokonanie czynności	1187
228. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	1189

MIĘDZYNARODOWE POSTĘPOWANIE CYWILNE

I POWÓDZTWO PRZED SĄDEM PRACY PRZECIWKO PRACODAWCY ZAGRANICZNEMU

229. Powództwo o zapłatę wynagrodzenia przeciwko pracodawcy zagranicznemu – na podstawie rozporządzenia Parlamentu i Rady nr 1215/2012/UE	1199

II EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ (ROZPORZĄDZENIE NR 861/2007)

230. Pozew w trybie europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń	1207
231. Odpowiedź na pozew w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	1219

III POSTĘPOWANIE W SPRAWIE EUROPEJSKIEGO NAKAZU ZAPŁATY

232. Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	1227
233. Sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty	1237

IV

**POSTĘPOWANIE W SPRAWIE
EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO**

234. Wniosek w sprawie wydania zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego – na podstawie rozporządzenia nr 805/2004/WE	1243
235. Zażalenie na odmowę wydania zaświadczenia europejskiego tytułu wykonawczego	1246
236. Wniosek dłużnika o wydanie zaświadczenia o utracie wykonalności orzeczenia, któremu wcześniej nadano zaświadczenie europejskiego tytułu wykonawczego	1250
237. Wniosek o uznanie orzeczenia zagranicznego	1253

LITERATURA	1257
------------	------

WYKAZ SKRÓTÓW

Źródła prawa

k.c.	– ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
k.m.	– ustawa z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 66 z późn. zm.)
k.p.	– ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
k.p.c.	– ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
k.r.o.	– ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.)
k.s.h.	– ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
p.a.s.c.	– ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1741 z późn. zm.)
p.g.k.	– ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 520 z późn. zm.)
pr. czek.	– ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo czekowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 462)
pr. przew.	– ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 915)
pr. weksl.	– ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 160)
p.u.	– ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 233 z późn. zm.)
reg. sąd.	– rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2316 z późn. zm.)
r.o.c.r.p.	– rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804)
u.g.n.	– ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.)

u.k.s.c.	– ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 623)
u.k.s.e.	– ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 790 z późn. zm.)
u.o.p.l.	– ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 150 z późn. zm.)
u.p.p.m.	– ustawa z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1865)
u.p.s.	– ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.)
ustawa o KRS	– ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 687)
u.z.r.r.z.	– ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 297)
rozporządzenie nr 1182/71/EWG	– rozporządzenie Rady (EWG, EURATOM) nr 1182/71/EWG z dnia 3 czerwca 1971 r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów (Dz. Urz. WE L 124 z 8.06.1971, s. 1)
rozporządzenie nr 44/2001/WE	– rozporządzenie Rady nr 44/2001/WE z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 12 z 16.01.2001, s. 1) – uchylone
rozporządzenie nr 805/2004/WE	– rozporządzenie nr 805/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz. Urz. UE L 143 z 30.04.2004, s. 15)
rozporządzenie nr 1896/2006/WE	– rozporządzenie nr 1896/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz. Urz. UE L 399 z 30.12.2006, s. 1)
rozporządzenie nr 861/2007/WE	– rozporządzenie nr 861/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz. Urz. UE L 199 z 31.07.2007, s. 1)
rozporządzenie nr 1393/2007/WE	– rozporządzenie nr 1393/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady nr 1348/2000 (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2007, s. 79)
rozporządzenie nr 593/2008/WE	– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 593/2008/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz. Urz. UE L 177 z 4.07.2008, s. 6)

rozporządzenie – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady
nr 1215/2012/UE nr 1215/2012/UE z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 351 z 20.12.2012, s. 1)

Inne

Biul. SN	– Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
ENZ	– europejski nakaz zapłaty
ETE	– europejski tytuł egzekucyjny
GKA	– Główna Komisja Arbitrażowa
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
NIP	– Numer Identyfikacji Podatkowej
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAB	– Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
OSN	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
PESEL	– Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy

WPROWADZENIE

Wzory pism procesowych w sprawach cywilnych i rejestrowych z objaśnieniami są publikacją przeznaczoną głównie dla praktyków, którzy w swej pracy zawodowej zobligowani są do sporządzania pism procesowych. Z pewnością mogą z niej skorzystać nie tylko adwokaci, radcowie prawni i rzecznicy patentowi czy osoby świadczące usługi doradztwa prawnego, lecz także pracownicy działów windykacyjnych i innych struktur organizacyjnych, w przypadku których prawidłowe wykonywanie obowiązków jest uwarunkowane znajomością specyfiki czynności procesowych w postępowaniu cywilnym.

Książka może również zainteresować tych, którzy rozpoczynają swoją przygodę z prawem stosowanym nie tylko w teorii. W szczególności kierowana jest do osób rozwijających swoje umiejętności na aplikacjach, praktykach w kancelariach prawniczych czy też w ramach studiów prawniczych. Pozwala ona na przyswojenie i ugruntowanie wiedzy wymaganej od adeptów sztuki prawniczej, opartej na podstawach ukształtowanych w procesie edukacji naukowej i zawodowej.

Mamy nadzieję, że przygotowane wzory i objaśnienia, choćby z uwagi na swoją przejrzystość, będą również bardzo przydatne dla osób nieposiadających przygotowania zawodowego, których sytuacja życiowa zmusiła do poszukiwania ochrony prawnej przed sądem powszechnym.

Naszym założeniem było zebranie i opisanie najczęściej występujących w praktyce pism procesowych, ukazanie sposobu ich stosowania w odniesieniu do konkretnych stanów faktycznych oraz wzbogacenie ich charakterystyki najważniejszymi informacjami teoretycznymi dotyczącymi ich dopuszczalności, wymogów formalnych, opłat itp. Podstawowym celem w tym przypadku było przekazanie jak najbardziej kompleksowej wiedzy teoretycznej i umiejętności konstruowania poszczególnych pism w takiej formie, aby zwłaszcza nieprofesjonalista nie musiał poszukiwać odpowiedzi na elementarne pytania w tak rozproszonych źródłach jak akty prawne czy orzecznictwo.

Oddając tę publikację do Państwa rąk, mamy nadzieję, że osiągnęliśmy te cele i że opracowanie pomoże Państwu w skutecznym dokonywaniu czynności przed sądem cywilnym, co będzie dla nas największą satysfakcją.

Autorzy

PROCES

PISMA PROCESOWE PRZED WSZCZĘCIEM PROCESU

Poznań, dnia 4 stycznia 2016 r.

**Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda
w Poznaniu
Wydział I Cywilny
ul. Młyńska 1a
61-729 Poznań**

Powód: Gwidon Bartnicki
ul. Fiołkowa 34
61-100 Poznań

Pozwana: Aniela Kąkolewska
ul. Akacjowa 45
61-107 Poznań

Sygn. akt I C 1/16

WNIOSEK POZWANEJ O ZWOLNIENIE OD KOSZTÓW SĄDOWYCH

W imieniu własnym, w związku z otrzymanym w dniu 31 grudnia 2015 r. wezwaniem tegoż sądu z dnia 23 grudnia 2015 r. do usunięcia braków fiskalnych zażalenia poprzez uiszczenie opłaty od zażalenia w kwocie 3294,60 zł, wnoszę – na podstawie art. 102 u.k.s.c. – o zwolnienie mnie od kosztów sądowych, tj. z opłaty od zażalenia.

Uzasadnienie

W wezwaniu z dnia 23 grudnia 2015 r. sąd wskazał, że powinnam uiścić opłatę od zażalenia w wysokości 3294,60 zł. Moja sytuacja materialna uniemożliwia mi uiszczenie tak wysokiej opłaty sądowej. Nie jestem bowiem w chwili obecnej w stanie ponieść kosztów postępowania przed tym sądem bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Obecnie utrzymuję sama małoletnią córkę (w wieku 10 lat).

Pragnę wyjaśnić, iż po tragedii rodzinnej, jaka dotknęła mnie w 2008 r., musiałam zrezygnować z pracy zarobkowej i przez kilka lat – aż do momentu rozpoczęcia własnej działalności w 2015 r. – byłam bezrobotna. W styczniu 2015 r. rozpoczęłam własną działalność gospodarczą, moja firma jest nadal na etapie rozwoju, a dochody, jakie osiągam, nie wystarczają mi na pokrycie kosztów utrzymania firmy, co więcej, nie wystarczają na pokrycie moich kosztów utrzymania.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z wnioskiem, a jednocześnie proszę, o zwolnienie mnie od opłaty sądowej, merytoryczne rozpatrzenie zażalenia i umożliwienie mi podjęcia obrony moich praw.

Pragnę dodać, że nie posiadam żadnego znacznego majątku ruchomego czy nieruchomości, który mogłabym zbyć w celu zdobycia środków potrzebnych na opłacenie kosztów sądowych, jak również potrzebnych na to oszczędności. Nie posiadam obecnie żadnej możliwości, aby zgromadzić kwotę prawie 3300,00 zł.

Na potwierdzenie powyższych okoliczności przedkładałam wraz z niniejszym pismem stosowne dokumenty, a w szczególności oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. W razie gdyby przedłożone dokumenty wymagały uzupełnienia, jestem gotowa – na wezwanie sądu – przedłożyć wszelkie wymagane dokumenty.

Należy wskazać, że odmowa zwolnienia mnie z opłaty od zażalenia uniemożliwi mi skuteczne dochodzenie przysługujących mi praw, ponieważ uniemożliwi mi dostęp do sądu i pozbawi możliwości obrony w niniejszym postępowaniu.

W tym stanie rzeczy zasadne jest zwolnienie mnie z obowiązku uiszczania opłaty sądowej tytułem wpisu od zażalenia w wysokości niemożliwej do poniesienia bez znacznego uszczerbku.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę jak na wstępie.

.....

Aniela Kąkolewska

Załączniki:

- 1) *odpis zażalenia,*
- 2) *decyzja o przyznaniu statusu osoby bezrobotnej,*
- 3) *karta wizyt w Powiatowym Urzędzie Pracy,*
- 4) *wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej dotyczący powoda,*
- 5) *aktualny wyciąg z księgi przychodów i rozchodów,*
- 6) *oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.*

Komentarz

1. Zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

2. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych można złożyć zarówno przed wszczęciem postępowania, w pozwie, jak i w trakcie już toczącego się postępowania. Zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu wieczystoksięgowym może nastąpić wyłącznie przed złożeniem wniosku o wpis do księgi wieczystej. Jeżeli wniosek o dokonanie wpisu do księgi wieczystej ma być zamieszczony w akcie notarialnym, zwolnienie od kosztów sądowych może nastąpić wyłącznie przed zawarciem tego aktu notarialnego. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy obowiązek poniesienia kosztów sądowych powstał po wydaniu orzeczenia w postępowaniu wieczystoksięgowym. Wniosek o dokonanie wpisu do księgi wieczystej powinien być złożony w terminie 3 miesięcy od doręczenia postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych pod rygorem upadku zwolnienia.

3. Wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. W razie złożenia wniosku ustnie do protokołu oświadczenie, o którym mowa w pkt 4, może być złożone także do protokołu. Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w okręgu tego sądu, może złożyć wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania. Sąd przesyła niezwłocznie ten wniosek właściwemu sądowi.

4. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Jeżeli oświadczenie nie zostało złożone albo nie zawiera wszystkich wymaganych danych, stosuje się art. 130 k.p.c. Wniosek o zwolnienie od kosztów strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego złożony bez dołączenia oświadczenia przewodniczący zwraca bez wzywania o uzupełnienie braków formalnych wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

5. Sąd może odebrać od osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych przyrzeczenie o treści ustalonej w art. 102 ust. 3 u.k.s.c. Przed odebraniem przyrzeczenia należy pouczyć osobę ubiegającą się o zwolnienie od kosztów sądowych o treści art. 111 u.k.s.c. Przepis ten stanowi, że stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd, cofając zwolnienie, skazuje na grzywnę w wysokości do 1000 zł. Niezależnie od obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążające ją wydatki. Natomiast osobę, która ponownie zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, świadomie podając nieprawdziwe okoliczności o stanie rodzinnym, majątku,

dochodach i źródłach utrzymania, sąd, odrzucając wniosek, skazuje na grzywnę w wysokości do 2000 zł. Ponadto sąd cofa zwolnienie od kosztów sądowych, jeżeli okazało się, że okoliczności, na podstawie których je przyznano, nie istniały lub przestały istnieć. W obu wypadkach strona obowiązana jest uiścić wszystkie przepisane opłaty oraz zwrócić wydatki, jednakże w drugim wypadku sąd może obciążyć stronę tym obowiązkiem także częściowo, stosownie do zmiany, jaka nastąpiła w jej stosunkach.

6. Sąd może zarządzić stosowne dochodzenie, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy lub oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych lub z niego korzystającej.

7. Sąd odmawia zwolnienia od kosztów sądowych stronie w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw. Postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych lub o cofnięciu takiego zwolnienia doręcza się tylko stronie, która złożyła wniosek o zwolnienie od kosztów.

8. W razie oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych strona nie może ponownie domagać się zwolnienia, powołując się na te same okoliczności, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku. Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty na tych samych okolicznościach podlega odrzuceniu. Na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie.

9. Zarówno wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, jak i zażalenie na postanowienie o odmowie zwolnienia lub cofnięciu zwolnienia są wolne od opłat sądowych.

10. W elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz do złożenia wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnionego w systemie teleinformatycznym, przepisów art. 96 ust. 1 pkt 10, art. 100–103, 104 ust. 2 i art. 105 u.k.s.c. nie stosuje się.

Poznań, dnia 26 stycznia 2016 r.

**Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda
w Poznaniu
Wydział I Cywilny
ul. Młyńska 1a
61-729 Poznań**

Wzór 2

Powódka: Lilia Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu
KRS: 0000765990
ul. 23 Lutego 28
61-717 Poznań

reprezentowana przez *członka zarządu Michała Sonka uprawnionego do samodzielnej reprezentacji spółki*

Pozwany: Dawid Jankowski
ul. Młyńska 13A
61-728 Poznań

WNIOSEK POWÓDKI O ZWOLNIENIE OD KOSZTÓW SĄDOWYCH

Działając w imieniu powódki, powołując się na umocowanie do działania w imieniu spółki pod firmą Lilia Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000765990, które to umocowanie wynika z aktualnego wpisu w ww. rejestrze (odpis przedkładałam w załączeniu) – na podstawie art. 103 u.k.s.c. – wnoszę o zwolnienie powódki od kosztów sądowych, ponieważ nie jest ona w stanie ich ponieść.

Uzasadnienie

Powódka zamierza w niniejszym postępowaniu dochodzić zasądzenia od pozwanego na jej rzecz odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy. Powódka wyjaśnia, że zawarła z pozwanym w dniu 10 lutego 2015 r. umowę-zlecenie, której przedmiotem było prowadzenie spraw związanych z przeprowadzaniem rozliczeń, kojarzeniem kontrahentów oraz pilnowaniem bieżących spraw finansowych powódki. Na skutek wadliwego wykonania umowy przez pozwanego powódka poniosła straty finansowe w wysokości ok. 45 000,00 zł.

Dowód: *umowa-zlecenie z dnia 10 lutego 2015 r.*

Powódka podaje w tym miejscu, że nie jest w stanie ponieść kosztów związanych z niniejszym postępowaniem, przy czym dotyczy to zarówno opłaty stosunkowej od

wniesionego pozwu, jak i innych opłat, jakie w toku postępowania z pewnością się pojawią – chociażby w zakresie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości celem sprawdzenia prawidłowości operacji i działań podejmowanych przez pozwanego na podstawie łączącej go z powódką umowy.

W celu wykazania, że spełnione zostały przesłanki udzielenia powódcie zwolnienia od kosztów sądowych, a więc wykazania przesłanek z art. 103 u.k.s.c., powódka przedkłada w załączeniu:

- 1) bilans i rachunek zysków i strat za lata 2014 i 2015;
- 2) rachunek przepływów pieniężnych za okres 6–12.2014 r. i 2015 r. do chwili obecnej;
- 3) opinię niezależnego biegłego z zakresu rachunkowości co do stanu finansów spółki na dzień 1 marca 2015 r.;
- 4) protokół szkody z dnia 10 września 2015 r. polegającej na spaleniu się hali magazynowej powódki zlokalizowanej w Poznaniu przy ul. Składowej 12 (hala nie była ubezpieczona);
- 5) wykaz postępowań sądowych prowadzonych z udziałem powódki;
- 6) postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 10 października 2015 r. w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku o ogłoszenie upadłości powódki z uwagi na brak środków koniecznych do przeprowadzenia postępowania upadłościowego;
- 7) oświadczenie zarządu spółki odnośnie do jej sytuacji finansowej.

Powódka jedynie uzupełniająco wskazuje – za postanowieniem SN z dnia 28 listopada 2007 r., V CZ 106/07, LEX nr 623859 – że „przepis art. 103 u.k.s.c. nie wskazuje, w jaki sposób ubiegająca się o zwolnienie z kosztów sądowych osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność sądową, powinna wykazać, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie tych kosztów. Należy więc przyjąć, że może tego dokonać, przedstawiając jakiekolwiek dokumenty, które pozwalają określić jej sytuację majątkową, np. bilans roczny, sprawozdanie finansowe, wyciągi z kont bankowych, raporty kasowe, deklaracje podatkowe, umowy kredytowe i pisma banku oceniające zdolność kredytową, dokumenty stwierdzające obciążenie nieruchomości hipoteką a ruchomości zastawem, dokumenty stwierdzające wysokość zobowiązań itp. Nie jest wystarczające, tak jak ma to miejsce w razie ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę fizyczną (art. 102 ust. 1 u.k.s.c.), złożenie przez osobę prawną lub inną jednostkę organizacyjną tylko oświadczenia obejmującego nawet szczegółowe dane co do jej stanu majątkowego. Nie można jednakże nie brać pod uwagę takiego oświadczenia złożonego przez osoby upoważnione do reprezentowania osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej, jeżeli złożone zostały dokumenty dotyczące ich sytuacji majątkowej i w ich świetle można dokonać oceny złożonego oświadczenia i ustalić, czy podmiot ubiegający się o zwolnienie od kosztów sądowych ma dostateczne środki na ich uiszczenie czy też ich nie ma”.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę i wywodzę jak na wstępie.

.....
Michał Sonka
Członek Zarządu Lilia
Sp. z o.o.

Załączniki:

- 1) *odpis KRS powódki,*
- 2) *umowa-zlecenie z dnia 10 lutego 2015 r.,*
- 3) *bilans i rachunek zysków i strat za lata 2014 i 2015,*
- 4) *rachunek przepływów pieniężnych za okres 6–12.2014 r. i 2015 r. do chwili obecnej,*
- 5) *opinia niezależnego biegłego z zakresu rachunkowości co do stanu finansów spółki na dzień 1 marca 2015 r.,*
- 6) *protokół szkody z dnia 10 września 2015 r. polegającej na spaleniu się należącej do powódki hali magazynowej zlokalizowanej w Poznaniu przy ul. Składowej 12 (hala nie była ubezpieczona),*
- 7) *wykaz postępowań sądowych prowadzonych z udziałem powódki,*
- 8) *postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 10 października 2015 r. w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku o ogłoszenie upadłości powódki z uwagi na brak środków koniecznych do przeprowadzenia postępowania upadłościowego,*
- 9) *oświadczenie zarządu spółki odnośnie do jej sytuacji finansowej.*

Komentarz

1. Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

2. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych można złożyć zarówno przed wszczęciem postępowania, w pozwie, jak i w trakcie już toczącego się postępowania. Zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu wieczystoksięgowym może nastąpić wyłącznie przed złożeniem wniosku o wpis do księgi wieczystej. Jeżeli wniosek o dokonanie wpisu do księgi wieczystej ma być zamieszczony w akcie notarialnym, zwolnienie od kosztów sądowych może nastąpić wyłącznie przed zawarciem tego aktu notarialnego. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy obowiązek poniesienia kosztów sądowych powstał po wydaniu orzeczenia w postępowaniu wieczystoksięgowym. Wniosek o dokonanie wpisu do księgi wieczystej powinien być złożony w terminie 3 miesięcy od doręczenia postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych pod rygorem upadku zwolnienia.

3. Wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Jednakże w przypadku strony niebędącej osobą fizyczną forma ustna, z uwagi na obowiązek wykazania sytuacji finansowej uzasadniającej wniosek, nie ma znaczenia praktycznego.

4. Stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd, cofając zwolnienie, skazuje na grzywnę w wysokości do 1000 zł. Niezależnie od obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążającą ją wydatki. Natomiast osobę, która ponownie zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, świadomie podając nieprawdziwe okoliczności o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, sąd, odrzucając wniosek, skazuje na grzywnę w wysokości do 2000 zł. Ponadto sąd cofa zwolnienie od kosztów sądowych, jeżeli okazało się, że okoliczności, na podstawie których je przyznano, nie istniały lub przestały istnieć. W obu wypadkach strona obowiązana jest uiścić wszystkie przepisane opłaty oraz zwrócić wydatki, jednakże w drugim wypadku sąd może obciążyć stronę tym obowiązkiem także częściowo, stosownie do zmiany, jaka nastąpiła w jej stosunkach.

5. Sąd może zarządzić stosowne dochodzenie, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy lub oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych lub z niego korzystającej.

6. Sąd odmawia zwolnienia od kosztów sądowych stronie w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw. Postanowienie o od-

mowie zwolnienia od kosztów sądowych lub o cofnięciu takiego zwolnienia doręcza się tylko stronie, która złożyła wniosek o zwolnienie od kosztów.

7. W razie oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych strona nie może ponownie domagać się zwolnienia, powołując się na te same okoliczności, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku. Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty na tych samych okolicznościach podlega odrzuceniu. Na odrzucenie wniosku nie przysługuje zażalenie.

8. Zarówno wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, jak i zażalenie na postanowienie o odmowie lub cofnięciu zwolnienia są wolne od opłat sądowych.

9. W elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz do złożenia wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnionego w systemie teleinformatycznym, przepisów art. 96 ust. 1 pkt 10, art. 100–103, 104 ust. 2 i art. 105 u.k.s.c. nie stosuje się.

Poznań, dnia 4 listopada 2015 r.

**Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda
w Poznaniu**
Wydział I Cywilny
ul. Młyńska 1a
61-729 Poznań

Powód: Gwidon Anielski
ul. Fiołkowa 34
61-100 Poznań

Pozwana: Aniela Górecka
ul. Akacyjowa 45
61-107 Poznań

Sygn. akt I C 1/14

WNIOSEK POWODA O USTANOWIENIE PEŁNOMOCNIKA PROCESOWEGO Z URZĘDU

W imieniu własnym – na podstawie art. 117 § 1 k.p.c. – wnoszę o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem reprezentowania powoda w sprawie toczącej się pod sygn. akt I C 1/14 o zapłatę kary umownej.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 2 października 2015 r. Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu zwolnił powoda w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie, ponieważ jego sytuacja materialna nie pozwala na finansowanie kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla powoda i jego rodziny.

Dowód: *postanowienie z dnia 2 października 2015 r. (w aktach sprawy).*

Po dokonaniu dogłębnej analizy sprawy powód stwierdził, iż kwestia dotycząca kary umownej przewidzianej w łączącej strony umowie o roboty budowlane jest na tyle zawiła, że z pewnością wymaga wiedzy prawniczej, której sam powód nie posiada. Wobec tego powód ma pewność, że nie jest w stanie dochodzić roszczeń z tytułu wyżej wymienionej kary umownej bez pomocy profesjonalisty.

Niniejszy wniosek uzasadnia także fakt, iż sytuacja finansowa powoda – szczególnie – wykazana w celu uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych w niniejszym postępowaniu – uniemożliwia skorzystanie z usług adwokata lub radcy prawnego, ponieważ

nawet opłaceniu skromnego honorarium za sporządzenie pozwu czy reprezentowanie powoda w niniejszym procesie jest obecnie poza jego zasięgiem.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę jak na wstępie.

.....

Gwidon Anielski

Komentarz

1. Strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Natomiast osoba fizyczna niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (art. 117 § 2 k.p.c.). Z kolei osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

2. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może złożyć wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania, który niezwłocznie przesyła ten wniosek sądowi właściwemu. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego zgłoszony po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym, kasacyjnym lub postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sąd przekazuje do rozpoznania sądowi pierwszej instancji, chyba że uzna wniosek za uzasadniony.

3. Sąd może zarządzić stosowne dochodzenie, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy lub oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się ustanowienia lub zastępowanej przez ustanowionego adwokata lub radcę prawnego. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

4. Osoba fizyczna, która nie ubiega się także o zwolnienie od kosztów sądowych albo nie jest od nich zwolniona, dołącza do wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o swoim stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Jeżeli wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego składany jest łącznie z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, osoba fizyczna dołącza tylko jedno oświadczenie. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego złożony przez stronę reprezentowaną przez adwokata lub radcę prawnego bez dołączenia oświadczenia przewodniczący zwraca bez wzywania do uzupełnienia braków. W razie złożenia wniosku ustnie do protokołu oświadczenie może być złożone także do protokołu.

5. Sąd może odebrać od osoby fizycznej przyrzeczenie o treści: „Świadomy znaczenia mych słów i odpowiedzialności przed prawem zapewniam, że złożone przeze mnie oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania jest prawdziwe i rzetelne”. Przed odebraniem przyrzeczenia poucza

się stroną ubiegającą się o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego o treści art. 120 § 4 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem stroną, która uzyskała ustanowienie adwokata lub radcy prawnego na podstawie podania świadomie nieprawdziwych okoliczności, sąd skaże na grzywnę niezależnie od jej obowiązku uiszczenia wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

6. W razie oddalenia wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona nie może ponownie domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, powołując się na te same okoliczności, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku. Ponowny wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oparty na tych samych okolicznościach podlega odrzuceniu. Na postanowienie o odrzuceniu wniosku nie przysługuje zażalenie.

7. Ustanowienie adwokata lub radcy prawnego przez sąd jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego. Adwokat lub radca prawny ustanowiony przez sąd jest obowiązany zastępować stronę do prawomocnego zakończenia postępowania, chyba że z postanowienia sądu wynika, iż obowiązek zastępowania strony ustaje wcześniej. Z ważnych przyczyn adwokat lub radca prawny może wnosić o zwolnienie od obowiązku zastępowania strony w procesie. Sąd, zwalniając adwokata lub radcę prawnego, zwraca się jednocześnie do właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych o wyznaczenie innego adwokata lub radcy prawnego. Przepis art. 117³ § 2 k.p.c. stosuje się odpowiednio. Jeżeli adwokat lub radca prawny ustanowiony w związku z postępowaniem kasacyjnym lub postępowaniem ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie stwierdza podstaw do wniesienia skargi, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym na piśmie stronę oraz sąd nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu. Do zawiadomienia adwokat lub radca prawny dołącza sporządzoną przez siebie opinię o braku podstaw do wniesienia skargi. Opinia nie jest załączana do akt sprawy i jest doręczana stronie przeciwnej.

8. Sąd cofnie ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, jeżeli okaże się, że okoliczności, na których podstawie je przyznano, nie istniały lub przestały istnieć. W tych wypadkach strona obowiązana jest uiścić wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego dla niej ustanowionego. Ponadto, w wypadku gdy okoliczności, na podstawie których przyznano ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, przestały istnieć, sąd może obciążyć stronę tym obowiązkiem tylko częściowo, stosownie do zmiany, jaka nastąpiła w jej stosunkach.

9. Na odmowę ustanowienia pełnomocnika procesowego z urzędu przysługuje zażalenie (art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c.).

10. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika procesowego z urzędu jest zwolniony od opłat sądowych. Natomiast obowiązek uiszczenia opłaty od zażalenia na odmowę ustanowienia pełnomocnika procesowego z urzędu jest uzależniony od tego, czy strona jest zwolniona od kosztów sądowych. W razie braku zwolnienia lub częściowego zwolnienia nieobjętego tej opłaty uiszcza się, na podstawie art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c., piątą część opłaty należnej w danej sprawie.

Szczecin, dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie

Wydział I Cywilny

ul. Kaszubska 42

70-952 Szczecin

Wnioskodawca: Gwidon Postawski

PESEL: 64010702645

ul. Liliowa 1

70-211 Szczecin

Przeciwnik: Beniamin Budzikowski

ul. Budzikowska 1

70-211 Szczecin

WNIOSEK O ZABEZPIECZENIE DOWODU

Działając w imieniu własnym, wnoszę o:

- 1) przeprowadzenie – w trybie zabezpieczenia – dowodu z zeznań świadka Jarosława Nowaka przebywającego w Wojewódzkim Centrum Onkologii w Gdańsku, ul. Prawa 8, na okoliczność, że strony zawarły dnia 14 lipca 2015 r. umowę sprzedaży pojazdu marki Ford Focus, rocznik 2000, kolor granatowy oraz że przeciwnik otrzymał od wnioskodawcy kwotę 11 400,00 zł tytułem ceny za ww. pojazd;
- 2) zawiadomienie stron o terminie przeprowadzenia tego dowodu.

Uzasadnienie

Wnioskodawca w obecności świadka Jarosława Nowaka zawarł w Szczecinie z przeciwnikiem dnia 14 lipca 2015 r. umowę sprzedaży pojazdu marki Ford Focus rocznik 2000, kolor granatowy. Przeciwnik obecnie kwestionuje fakt zawarcia umowy oraz otrzymania od wnioskodawcy ww. ceny.

Świadek jest jedyną osobą, która dnia 14 lipca 2015 r. widziała, jak wnioskodawca wręcza przeciwnikowi w gotówce tytułem zapłaty ceny kwotę 11 400,00 zł, a także jako jedyny słyszał deklarację przeciwnika odnośnie do podstawienia kupionego pojazdu na adres zamieszkania wnioskodawcy w dniu następnym, tj. 15 lipca 2015 r.

Obecnie świadek – wobec złego stanu zdrowia spowodowanego chorobą nowotworową – przebywa w Wojewódzkim Centrum Onkologii w Szczecinie, zaś rokowania co do poprawy jego stanu zdrowia nie są dobre. Dlatego też wysoce prawdopodobne jest, iż po wytoczeniu powództwa o wydanie ww. pojazdu przesłuchanie ww. świadka okaże się niewykonalne.

Dowód: zaświadczenie o pobycie świadka Jarosława Nowaka w Wojewódzkim Centrum Onkologii w Szczecinie.

W tym stanie rzeczy wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania wyżej wymienionego świadka w trybie zabezpieczenia jest w pełni uzasadniony i jako taki zasługuje na uwzględnienie.

.....

Gwidon Postawski

Załączniki:

- 1) *zaświadczenie o pobycie świadka Jarosława Nowaka w Wojewódzkim Centrum Onkologii w Gdańsku,*
- 2) *odpis pisma z załącznikiem dla przeciwnika,*
- 3) *dowód uiszczenia stałej opłaty sądowej w wysokości 40,00 zł.*

Komentarz

1. Przed wszczęciem postępowania na wniosek, a w toku postępowania również z urzędu, można zabezpieczyć dowód, gdy zachodzi obawa, że jego przeprowadzenie stanie się niewykonalne lub zbyt utrudnione albo gdy z innych przyczyn zachodzi potrzeba stwierdzenia istniejącego stanu rzeczy.
2. Wniosek o zabezpieczenie dowodu składa się w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy, a w wypadkach niecierpiących zwłoki lub gdy postępowanie nie zostało jeszcze wszczęte – w sądzie rejonowym, w którego okręgu dowód ma być przeprowadzony.
3. Wniosek, zgodnie z art. 312 k.p.c., powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie wnioskodawcy i przeciwnika oraz innych osób zainteresowanych, jeżeli są znane; jeżeli nie sposób na tym etapie określić przyszej strony przeciwnej, należy wskazać uzasadnienie takiej okoliczności;
 - 2) wskazanie faktów oraz dowodów;
 - 3) przyczyny uzasadniające potrzebę zabezpieczenia dowodu.
4. Zabezpieczenie dowodu może być dopuszczone bez wezwania przeciwnika tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki albo gdy przeciwnik nie może być wskazany lub gdy miejsce jego pobytu nie jest znane (art. 313 k.p.c.).
5. Sąd wzywa zainteresowanych do przeprowadzenia dowodu w wyznaczonym terminie, jednakże w wypadkach niecierpiących zwłoki przeprowadzenie dowodu może być rozpoczęte nawet przed doręczeniem wezwania przeciwnikowi.
6. Strony mają prawo wskazywać przed sądem orzekającym uchybienia popełnione przy zabezpieczeniu dowodu.
7. Na podstawie art. 1137 k.p.c. sąd może zabezpieczyć dowód znajdujący się na terytorium naszego państwa, jeżeli jest to potrzebne do dochodzenia roszczenia za granicą. Wniosek o zabezpieczenie dowodu składa się w sądzie rejonowym, w którego okręgu dowód ma być przeprowadzony. O terminie wyznaczonym do przeprowadzenia dowodu zawiadamia się wnioskodawcę, chyba że zachodzi wypadek niecierpiący zwłoki.
8. Zaskarżalność postanowienia oddalającego wniosek o zabezpieczenie dowodu jest dyskusyjna.
9. Od wniosku o zabezpieczenie dowodu uiszcza się opłatę stałą w kwocie 40 zł (art. 23 pkt 4 u.k.s.c.).

Poznań, dnia 23 listopada 2015 r.

**Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda
w Poznaniu
Wydział I Cywilny
ul. Młyńska 1a
61-729 Poznań**

Wnioskodawca: Dawid Domaradzki
PESEL: 64010702645
ul. Poselska 32 m. 19
61-611 Poznań

Przeciwnik wniosku: Beniamin Budzikowski
ul. Polna 33a m. 2
61-614 Poznań

Wartość przedmiotu sporu: 12 000,00 zł
(słownie: dwanaście tysięcy złotych 00/100)

WNIOSEK O ZAŻALENIE DO PRÓBY UGODOWEJ

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) zażalenie przeciwnika wniosku do próby ugodowej w sprawie zwrotu pożyczki z dnia 1 sierpnia 2015 r. w kwocie 12 000,00 zł (słownie: dwanaście tysięcy złotych),
- 2) zasądzenie od przeciwnika wniosku na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania, według norm prawem przepisanych.

Uzasadnienie

Pomiędzy wnioskodawcą a przeciwnikiem wniosku doszło w dniu 1 sierpnia 2015 r. do zawarcia umowy pożyczki. Na mocy tej umowy wnioskodawca pożyczył przeciwnikowi wniosku kwotę 12 000,00 zł (słownie: dwanaście tysięcy złotych).

Dowód: umowa pożyczki z dnia 1 sierpnia 2015 r.

Strony ustaliły, że zwrot pożyczki nastąpi w terminie do dnia 20 listopada 2015 r. po uprzednim wezwaniu przeciwnika wniosku przez wnioskodawcę na piśmie o zwrot pożyczki.

Dowód: umowa pożyczki z dnia 1 sierpnia 2015 r.

Wnioskodawca wezwał pismem z dnia 10 listopada 2015 r. przeciwnika wniosku do zwrotu pożyczki.

Dowód: *pismo wnioskodawcy z dnia 10 listopada 2015 r.*

Przeciwnik wniosku pomimo wezwania go na piśmie do zwrotu pożyczki, jak również pomimo upływu terminu zwrotu pożyczki wynikającego z umowy, do chwili obecnej nie wypełnił swojego zobowiązania.

Mając powyższe na uwadze, wniosek o zawezwanie do próby ugodowej między stronami jest zasadny.

Opłatę od wniosku w wysokości 40,00 zł uiszcza w znakach opłaty sądowej.

.....
Dawid Domaradzki

Załączniki:

- 1) *umowa pożyczki z dnia 1 sierpnia 2015 r.,*
- 2) *pismo wnioskodawcy z dnia 10 listopada 2015 r.,*
- 3) *znaki opłaty sądowej od wniosku w wysokości 40,00 zł,*
- 4) *odpis wniosku wraz z załącznikami.*

Komentarz

1. O zawiązanie do próby ugodozej – bez względu na właściwość rzeczową – można zwrócić się do sądu rejonowego ogólnie właściwego dla przeciwnika.
2. Zawiązanie do próby ugodozej wypełnia warunki czynności określonej w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., tj. czynności przedsięwziętej bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Tym samym jego skuteczne złożenie przerywa bieg przedawnienia.
3. Zawiązanie powinno odpowiadać warunkom ogólnym pisma procesowego (art. 126 k.p.c.). Ponadto wzywający musi sformułować w tym piśmie wniosek o zawiązanie do próby ugodozej, a także oznaczyć zwięźle sprawę.
4. Przedmiotem zawiązania do próby ugodozej mogą być tylko te sprawy cywilne, co do których jest możliwe zawarcie ugody. Wyklucza to możliwość stosowania tego rodzaju rozwiązania w sprawach, w których orzeczenie będzie skuteczne *erga omnes* (np. w sprawach o rozwód), choć nie wyklucza wykorzystania próby ugodozej w celu rozwiązania problemów związanych z takim rozstrzygnięciem (np. ustalenie zasad podziału majątku, kontaktów z dzieckiem) albo w celu pogodzenia stron (np. małżonków). Próba ugodoja będzie niedopuszczalna również wówczas, gdy w sprawie rozstrzygane są kwestie dotyczące nie tylko interesu strony, lecz także interesu publicznego (np. w postępowaniu w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone – art. 479⁴¹ k.p.c.). W razie niedopuszczalności zawarcia ugody wniosek o zawiązanie do próby ugodozej podlega odrzuceniu (art. 199 k.p.c.).
5. Postępowanie w tej materii przeprowadza sąd w składzie jednego sędziego. Z posiedzenia sporządza się protokół, a jeżeli doszło do ugody, jej osnowę wciąga się do protokołu albo zamieszcza w odrębnym dokumencie stanowiącym część protokołu i stwierdza podpisami stron; niemożność podpisania ugody sąd stwierdza w protokole.
6. Sąd uzna ugodę za niedopuszczalną, jeżeli jej treść jest niezgodna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Na postanowienie uznające ugodę za niedopuszczalną przysługuje zażalenie.
7. Jeżeli wzywający nie stawia się na posiedzenie, sąd na żądanie przeciwnika włoży na niego obowiązek zwrotu kosztów wywołanych próbą ugodoją. Jeżeli przeciwnik bez usprawiedliwienia nie stawia się na posiedzenie, sąd na żądanie wzywającego, który wniósł następnie w tej sprawie pozew, uwzględni koszty wywołane próbą ugodoją w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 186 k.p.c.).
8. Od wniosku o zawiązanie do próby ugodozej uiszcza się opłatę stałą w wysokości 40,00 zł (art. 23 pkt 3 u.k.s.c.).

Szczecin, dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie**Wydział I Cywilny**

ul. Kaszubska 42

70-952 Szczecin

Uprawniony: Gwidon Anielski

PESEL: 64010702645

ul. Liliowa 1

70-221 Szczecin

Obowiązany: Beniamin Budzikowski

ul. Budzikowska 1

70-221 Szczecin

Wartość przedmiotu zabezpieczenia: 15 000,00 zł*(słownie: piętnaście tysięcy złotych 00/100)*

WNIOSEK O UDZIELENIE ZABEZPIECZENIA

Działając w imieniu własnym, na podstawie art. 730 w zw. z art. 747 pkt 2 k.p.c., niniejszym wnoszę o:

- 1) udzielenie uprawnionemu zabezpieczenia roszczenia o zapłatę kwoty 15 000,00 zł *(słownie: piętnaście tysięcy złotych 00/100)* przez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości obowiązanego położonej w Szczecinie przy ul. Budzikowskiej 1, 70-221 Szczecin, dla której Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, Wydział X Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr SZ1S/00010123/2;
- 2) wyznaczenie uprawnionemu 2-tygodniowego terminu do wniesienia pozwu przeciwko obowiązanemu.

Uzasadnienie

Uprawniony w dniu 15 sierpnia 2015 r. sprzedał obowiązanemu samochód osobowy marki Skoda Fabia, nr rej. PO 123 KZ. Strony tej umowy ustaliły cenę na kwotę 15 000,00 zł *(słownie: piętnaście tysięcy złotych 00/100)*, która miała być zapłaconą w terminie miesiąca od dnia wydania obowiązanemu przedmiotu umowy. W dniu 18 sierpnia 2015 r. obowiązanym odebrał od uprawnionego niniejszy samochód, co potwierdził podpisem na protokole zdawczo-odbiorczym.

Dowody:

- *umowa sprzedaży z dnia 15 sierpnia 2015 r.,*
- *protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 18 sierpnia 2015 r.*

Ponieważ w ustalonym terminie obowiązany nie zapłacił na rzecz uprawnionego ceny sprzedaży, uprawniony pismem z dnia 12 września 2015 r. wezwał obowiązane go do zapłaty tej kwoty w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. Przedmiotowe wezwanie zostało przez obowiązane odebrane w dniu 15 września 2015 r., a zatem termin wyznaczony przez uprawnionego upłynął w dniu 22 września 2015 r.

Dowód: *wezwanie do zapłaty z dnia 12 września 2015 r. wraz z potwierdzeniem doręczenia.*

Z informacji posiadanych przez uprawnionego wynika, iż obowiązany nigdzie nie pracuje, nie pobiera żadnych świadczeń i utrzymuje się jedynie z pieniędzy przekazywanych mu przez małżonkę, zaś zakupiony samochód zbył na aukcji internetowej za cenę znacznie niższą niż rynkowa. Co więcej, obowiązany posiada wiele zobowiązań, z których część została już skierowana na drogę postępowania sądowego. Ponadto jedynym składnikiem majątkowym obowiązane go jest nieruchomości położona w Szczecinie przy ul. Budzikowskiej 1, 70-221 Szczecin, dla której Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, Wydział X Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr SZ1S/00010123/2.

Dowody:

- *zeznania świadka Dawida Diabelskiego, na okoliczność sytuacji majątkowej obowiązane go, składników jego majątku i źródeł utrzymania; wezwanie na adres ul. Kwiatowa 12, 70-135 Szczecin,*
- *pisemne oświadczenie świadka Dawida Diabelskiego, na okoliczność sytuacji majątkowej obowiązane go, składników jego majątku i źródeł utrzymania,*
- *wydruk z aukcji internetowej dotyczący pojazdu będącego przedmiotem umowy sprzedaży z dnia 15 sierpnia 2015 r.*

Z powyższego wynika, iż obowiązany nie posiada prawie żadnych składników majątkowych, a w krótkim czasie może zostać wszczętych wobec niego wiele sporów sądowych i – w konsekwencji – egzekucji sądowych. Tym samym uprawnionemu przysługuje interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, w razie bowiem jego braku poważnie utrudnione lub wręcz uniemożliwione będzie wykonanie ewentualnego wyroku zasądzającego na rzecz uprawnionego dochodzoną kwotę.

Mając na względzie powyższe, wnoszę jak na wstępie.

.....

Gwidon Anielski

Załączniki:

- 1) *umowa sprzedaży z dnia 15 sierpnia 2015 r.,*
- 2) *protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 18 sierpnia 2015 r.,*
- 3) *wezwanie do zapłaty z dnia 12 września 2015 r. wraz z potwierdzeniem doręczenia,*
- 4) *pisemne oświadczenie świadka Dawida Diabelskiego na okoliczność sytuacji majątkowej obowiązanego, składników jego majątku i źródeł utrzymania,*
- 5) *wydruk z aukcji internetowej dotyczący pojazdu będącego przedmiotem umowy sprzedaży z dnia 15 sierpnia 2015 r.,*
- 6) *dowód uiszczenia opłaty sądowej w wysokości 40,00 zł.*

Komentarz

1. Zabezpieczenie roszczenia może nastąpić przed wszczęciem postępowania, a także w trakcie postępowania na wniosek wierzyciela (uprawnionego). Istotą prowadzenia postępowania zabezpieczającego jest zapewnienie tymczasowej ochrony prawnej wierzycielowi w razie zaistnienia okoliczności utrudniających albo uniemożliwiających mu w przyszłości wykonanie prawomocnego orzeczenia. W tym celu na podstawie art. 730 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia.

2. Zgodnie z art. 734 k.p.c. do udzielenia zabezpieczenia właściwy jest sąd, do którego właściwości należy rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji. Jeżeli nie można ustalić takiego sądu, właściwy jest sąd, w którego okręgu ma być wykonane postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia, a z braku tej podstawy lub w przypadku, w którym postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia miałoby być wykonane w okręgach różnych sądów – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia zgłoszony w toku postępowania rozpoznaje sąd tej instancji, w której toczy się postępowanie, z wyjątkiem przypadku, gdy sądem tym jest Sąd Najwyższy. Wtedy o zabezpieczeniu orzeka sąd pierwszej instancji.

3. Na zasadach ogólnych właściwy rzeczowo będzie sąd rejonowy, chyba że sprawa należy do katalogu spraw wymienionych w art. 17 k.p.c. jako należących do właściwości rzeczowej sądu okręgowego (np. sprawy o wartości przedmiotu sporu powyżej 75 000 zł). Odrębnie należy określić właściwość miejscową sądu, przy czym w tym przypadku jest to sąd miejsca zamieszkania pozwanego (art. 27 k.p.c.).

4. Udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązane go nie obciążać ponad potrzebę.

5. W myśl art. 736 § 1 k.p.c. wniosek o udzielenie zabezpieczenia powinien odpowiadać wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie sposobu zabezpieczenia,
- 2) uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających wniosek.

Należy dodać, że jeżeli wniosek o udzielenie zabezpieczenia złożono przed wszczęciem postępowania, należy nadto zwięźle przedstawić przedmiot sprawy. Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

6. W sprawach o roszczenie pieniężne wniosek powinien zawierać także wskazanie sumy zabezpieczenia, ale suma ta nie może być wyższa od dochodzonego roszczenia liczonego wraz z odsetkami do dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz z kosztami wykonania zabezpieczenia. Suma zabezpieczenia może obejmować także przewidywane koszty postępowania. Oznaczenie sumy zabezpieczenia pozwala obowiązanej (dłużnikowi) zwolnić się z orzeczonego sposobu zabezpieczenia roszczenia przez uiszczenie na rachunek depozytowy Ministra Finansów sumy zabezpieczenia. Jeżeli w ramach zabezpieczenia obowiązany składa sumę zabezpieczenia, sumę tę umieszcza się na rachunku depozytowym Ministra Finansów, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Uiszczenie tej sumy powoduje upadek zabezpieczenia (art. 742 § 1 zdanie drugie k.p.c.).

7. Zgodnie z art. 737 k.p.c. wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlega rozpoznaniu bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie tygodnia od dnia jego wpływu do sądu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Jeżeli ustawa przewiduje rozpoznanie wniosku na rozprawie, należy ją wyznaczyć tak, aby rozprawa mogła odbyć się w terminie miesięcznym od dnia wpływu wniosku. Sąd rozpoznaje wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach, biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie. Dlatego na etapie przedprocesowym kluczowe znaczenie ma należyte przedstawienie przez uprawnionego (wierzyciela) okoliczności uzasadniających wniosek.

8. Wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia sąd może uzależnić od złożenia przez uprawnionego kaucji na zabezpieczenie roszczeń obowiązane-

go powstałych w wyniku wykonania postanowienia o zabezpieczeniu. Z kaucji tej będzie przysługiwało obowiązanemu pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi należnościami zaraz po kosztach egzekucyjnych. Tego rozwiązania nie stosuje się, gdy uprawnionym jest Skarb Państwa oraz w wypadku zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych, o rentę, a także należności pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika.

9. Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia wydane na posiedzeniu niejawnym, a podlegające wykonaniu przez organ egzekucyjny sąd doręcza tylko uprawnionemu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Doręczenia obowiązanemu dokonuje organ egzekucyjny równocześnie z przystąpieniem do wykonania postanowienia. W tych wypadkach obowiązanemu nie doręcza się również zażalenia uprawnionego ani postanowienia sądu drugiej instancji rozstrzygającego o tym zażaleniu. Jeżeli ustanowiono jako zabezpieczenie zarząd nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązanego albo zakładem wchodzącym w skład przedsiębiorstwa lub jego częścią albo częścią gospodarstwa rolnego obowiązanego, doręczenia obowiązanemu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia dokonuje zarządca ustanowiony przez sąd. Jeżeli obowiązanym odmawia przyjęcia postanowienia albo gdy zarządca jest wprowadzony w zarząd przez komornika, doręczenia postanowienia o zabezpieczeniu dokonuje komornik.

10. Na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie zabezpieczenia przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje także na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania zabezpieczającego (art. 394 § 1 pkt 9 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

11. Opłatę stałą w kwocie 40 zł pobiera się od wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia niemajątkowego, a w kwocie 100 zł – o udzielenie zabezpieczenia roszczenia majątkowego, chyba że wniosek został zgłoszony w piśmie rozpoczynającym postępowanie.

Natomiast z uwagi na problemy dotyczące ustalenia opłaty od zażaleń na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia przyjęto, że zażalenie na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia majątkowego podlega opłacie w wysokości stałej w kwocie 30 zł (uchwała SN z dnia 16 marca 2007 r., III CZP 4/07, Biul. SN 2007, nr 3, poz. 10). Podobnie zażalenie na postanowienie oddalające wniosek o udzielenie zabezpieczenia majątkowego, zawarte w piśmie rozpoczynającym postępowanie, podlega opłacie stałej w kwocie 30 zł (uchwała SN z dnia 19 kwietnia 2007 r., III CZP 14/07, Biul. SN 2007, nr 4, poz. 11).

POZWY

A. Wzory ogólne

Poznań, dnia 23 grudnia 2015 r.

**Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce
w Poznaniu
Wydział Pracy
ul. Kamiennogórska 26
60-179 Poznań**

Wzór 7

Powód: Dawid Dolski
PESEL: 64010702645
ul. Poselska 32 m. 19
61-611 Poznań

Pozwany: Beniamin Budzikowski
ul. Polna 33a m. 2
61-614 Poznań

Wartość przedmiotu sporu: 20 000,00 zł
(słownie: dwadzieścia tysięcy złotych 00/100)

POZEW O ŚWIADCZENIE MAJĄTKOWE (O ZAPŁATĘ)

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 20 000,00 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia niniejszego pozwu aż do dnia zapłaty tytułem zwrotu pożyczki z dnia 5 maja 2015 r.;
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych;
- 3) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów wskazanych w uzasadnieniu, na okoliczności tam przytoczone;
- 4) wezwanie na rozprawę i przesłuchanie w charakterze świadków:
 - a) Anny Misiowskiej, zam. w Poznaniu, ul. Krucza 14a,
 - b) Jana Łukasika, zam. w Poznaniu, ul. Wiosenna 14 m. 1,

Uzasadnienie

Powód jako pożyczkodawca zawarł z pozwanym w dniu 5 maja 2015 r. umowę pożyczki na kwotę 20 000,00 zł.

Dowód: *umowa pożyczki z dnia 5 maja 2015 r.*

Przedmiot pożyczki został wydany pozwanemu w dniu podpisania umowy, co znajduje odzwierciedlenie w § 8 umowy. Strony nie określiły terminu zwrotu pożyczki przez pozwanego.

Dowód: *umowa pożyczki z dnia 5 maja 2015 r.*

Powód uzyskał wiadomość o pogarszającej się sytuacji finansowej pozwanego i o możliwości braku spłaty przez niego pożyczki w uzgodnionym terminie.

Dowody:

- przesłuchanie powoda,
- przesłuchanie świadka Anny Misiowskiej, zam. w Poznaniu, ul. Krucza 14a,
- przesłuchanie świadka Jana Łukasika, zam. w Poznaniu, ul. Wiosenna 14 m. 1,
- zawiadomienie o zajęciu komorniczym KM 191/14.

Z uwagi na pogarszającą się sytuację finansową pozwanego powód wypowiedział umowę pożyczki.

Dowód: *oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 1 listopada 2015 r.*

Jak stanowi art. 723 k.c.: „Jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu 6 tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę”.

Powód wezwał pozwanego do zwrotu pożyczki.

Dowód: *wezwanie do zwrotu pożyczki z dnia 7 listopada 2015 r.*

Do chwili obecnej pozwany nie zwrócił na rzecz powoda kwoty udzielonej pożyczki, a ponadto pozwany oświadczył, że powód darował jemu dług i że nie jest powodowi nic winien.

Strony nie podjęły próby mediacji ani pozasądowego zakończenia zaistniałego sporu, z uwagi na fakt, że pomimo wielokrotnych upomnień w tej kwestii pozwany nie był zainteresowany takim sposobem rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Dowód: *przesłuchanie powoda.*

W tym stanie rzeczy niniejszy pozew należy uznać za całkowicie uzasadniony, a jego wniesienie za konieczne.

.....

Dawid Dolski

Załączniki:

- 1) *umowa pożyczki z dnia 5 maja 2015 r.,*
- 2) *zawiadomienie o zajęciu komorniczym KM 191/14,*
- 3) *oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 1 listopada 2015 r.,*
- 4) *wezwanie do zwrotu pożyczki z dnia 7 listopada 2015 r.,*
- 5) *dowód uiszczenia opłaty stosunkowej od pozwu w wysokości 1000,00 zł,*
- 6) *odpis pozwu wraz z załącznikami.*

Komentarz

1. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia (art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c.);
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają one znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

2. Należy pamiętać, że jeżeli powód będący usługodawcą lub sprzedawcą dochodzi roszczeń wynikających z umów o:

- 1) świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych,
- 2) przewóz osób i bagażu w komunikacji masowej,
- 3) dostarczanie energii elektrycznej, gazu i oleju opałowego,
- 4) dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków,
- 5) wywóz nieczystości,
- 6) dostarczanie energii cieplnej

– jest obowiązany wnieść pozew na urzędowym formularzu.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną,

- jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.). Wśród tych ostatnich znajdują się (z pewnymi wyjątkami) sprawy majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 75 000 zł.

4. Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemianą, w przypadku której powództwo wytoczyć można bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony. W konsekwencji powództwo o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia można wytoczyć także według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej. Powództwo o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy można wytoczyć również przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku

z działalnością tego zakładu lub oddziału. Z kolei powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego wytoczyć można przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (art. 35 k.p.c.). Powództwo o zapłatę należności za prowadzenie sprawy wytoczyć można przed sąd miejsca, gdzie pełnomocnik procesowy sprawę prowadził. Powództwo o roszczenie ze stosunku najmu lub dzierżawy nieruchomości wytoczyć można przed sąd miejsca położenia nieruchomości. Natomiast powództwo przeciwko zobowiązanemu z weksła lub czeku można wytoczyć przed sąd miejsca płatności. Kilku zobowiązanych z weksła lub czeku można łącznie pozwać przed sąd miejsca płatności lub sąd właściwości ogólnej dla akceptanta albo wystawcy weksła własnego lub czeku.

Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości miejscowej określonej ustawą. Powództwo o własność lub o inne prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również powództwo o posiadanie nieruchomości można wytoczyć wyłącznie przed sąd miejsca jej położenia. Jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej. Właściwość ta rozciąga się na roszczenia osobiste związane z prawami rzeczowymi i dochodzone łącznie z nimi przeciwko temu samemu pozwanemu. Z kolei powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić – przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby.

5. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

6. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do

poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

7. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. przy wniesieniu pozwu w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

8. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Szczecin, dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie

Wydział I Cywilny

ul. Kaszubska 42

70-952 Szczecin

Powód: Gwidon Anielski

PESEL: 70010702645

prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą:

P.H.U. Gwidon Anielski z siedzibą w Szczecinie

ul. Leśna 4, 70-231 Szczecin

Pozwani: 1. Lilia Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ul. Polna 78

71-985 Szczecin

2. Marian Dzwonkowski

ul. Sienkiewicza 34/67

71-975 Szczecin

POZEW O ŚWIADCZENIE NIEMAJĄTKOWE

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) nakazanie pozwanym zaniechania naruszeń praw autorskich przysługujących powodowi do utworu muzycznego pt. *Jesienny deszcz* opublikowanego na płycie pt. *Deszczowe melodie*,
- 2) nakazanie pozwanym usunięcia skutków naruszeń praw autorskich przysługujących powodowi poprzez całkowite wycofanie ze sprzedaży płyty pozwanego ad 2 pt. *Moje jesienne nuty* zawierającej utwór muzyczny pt. *Jesień*, który to utwór stanowi kopię utworu muzycznego opisanego w pkt 1 *petitum*,
- 3) nakazanie opublikowania przeprosin powoda za naruszenie praw autorskich przysługujących powodowi w prasie lokalnej, tj. tygodniku *Głos Miasta*, w kolumnie poświęconej kulturze,
- 4) zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych,
- 5) rozpoznawanie sprawy również pod nieobecność powoda.

Uzasadnienie

Powód jest autorem utworu muzycznego (instrumentalnego) pt. *Jesienny deszcz*, który został opublikowany na płycie pt. *Deszczowe melodie* wydanej przez wytwórnię,

z którą współpracuje powód – Emo Spółka z o.o. z siedzibą w Szczecinie. Płyta została wydana (pojawiała się w sklepach muzycznych) w dniu 20 czerwca 2015 r. Na potwierdzenie swych praw do utworu powód niniejszym przedkłada stosowne dowody – w szczególności zapis linii melodycznej utworu oraz płytę CD z oryginalnym nagraniem utworu.

Dowody:

- *pierwotny zapis linii melodycznej,*
- *zapis linii melodycznej utworu w ostatecznej wersji,*
- *płyta CD z oryginalnym nagraniem utworu,*
- *zeznania świadka Zenona Dudkowskiego (adres do doręczeń: ul. Górczewska 87/97, Warszawa).*

W dniu 7 września 2015 r. powód dowiedział się od Zenona Dudkowskiego, że na płycie pozwanego ad 2 pt. *Moje jesienne nuty*, która pojawiła się w sklepach muzycznych na początku września 2015 r., znajduje się utwór muzyczny pt. *Jesień*, który jest identyczny z utworem powoda pt. *Jesienny deszcz*.

Dowody:

- *płyta powoda pt. „Deszczowe melodie”,*
- *płyta pozwanego ad 2 pt. „Moje jesienne nuty”.*

Powód natychmiast skontaktował się z wydawcą płyty pozwanego ad 2 – spółką Lilia Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie (pozwany ad 1) w celu uzyskania informacji dotyczących płyty i osoby pozwanego ad 2 oraz podjął próbę wyjaśnienia zaistniałego stanu rzeczy. Powód wystosował stosowne wezwanie do zaprzestania naruszeń zarówno do pozwanego ad 1, jak i pozwanego ad 2.

Dowody:

- *wezwanie do zaprzestania naruszeń przysługujących powodowi praw autorskich skierowane do pozwanego ad 1 z dnia 30 września 2015 r. wraz z dowodem nadania,*
- *wezwanie do zaprzestania naruszeń przysługujących powodowi praw autorskich skierowane do pozwanego ad 2 z dnia 30 września 2015 r. wraz z dowodem nadania.*

Powód otrzymał od pozwanych odpowiedzi, z której treści wynikało, że obydwaj pozwani uznają roszczenia powoda za nieuzasadnione i bezpodstawne.

Strony nie podjęły próby mediacji ani pozasądowego zakończenia zaistniałego sporu, z uwagi na fakt, że pomimo wielokrotnych upomnień w tej kwestii pozwani nie byli zainteresowani takim sposobem rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Dowód: odpowiedź pozwanych na wezwanie do zaprzestania naruszeń.

Z uwagi na dopuszczenie się przez pozwanych naruszenia praw autorskich przysługujących powodowi do przedmiotowego utworu muzycznego, powód domaga się nakazania pozwanym zaprzestania dalszego naruszenia praw powoda, a ponadto: nakazania pozwanym usunięcia skutków naruszeń poprzez wycofanie ze sprzedaży płyty pozwanego zawierającej plagiat utworu powoda i opublikowania przeprosin powoda w ww. tygodniku lokalnym. Podstawę roszczenia powoda stanowi art. 78 § 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.).

W przypadku kwestionowania przez pozwanych praw powoda do utworu muzycznego, powód wnosi o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego muzykologa na okoliczność, czy utwór pozwanego ad 2 jest bezprawną kopią utworu powoda, oraz na okoliczność daty powstania utworu powoda i utworu pozwanego ad 2, a także który z utworów powstał wcześniej.

Dowód: *opinia biegłego muzykologa.*

W tym stanie rzeczy powództwo jest konieczne i uzasadnione.

.....
Gwidon Anielski

Załączniki:

- 1) *załączniki wskazane w pozwie,*
- 2) *dwa odpisy pozwu wraz z załącznikami,*
- 3) *dowód uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 600,00 zł.*

Komentarz

1. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie;
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli odgrywają one znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt

sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

2. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.).

3. Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemianą, w przypadku której powództwo można wytoczyć bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony. W konsekwencji np. powództwo o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia można wytoczyć także według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.

4. Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości miejscowej określonej ustawą. Powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda (art. 41 k.p.c.). Natomiast powództwo ze stosunku między rodzicami a dziećmi oraz między przysposabiającym a przysposobionym wytacza się wyłącznie przed sąd miejsca zamieszkania powoda, jeżeli brak podstaw do wytoczenia powództwa według przepisów o właściwości ogólnej.

5. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże

sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

6. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylnie oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

7. Zgodnie z art. 26 u.k.s.c. opłatę stałą w kwocie 600 zł pobiera się od pozwu o:

- 1) rozwód;
- 2) separację;
- 3) ochronę dóbr osobistych;
- 4) ochronę niemajątkowych praw autorskich;
- 5) ochronę niemajątkowych praw wynikających z uzyskania patentu na wynalazek, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub zdobniczego, prawa ochronnego na znak towarowy, prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne, prawa z rejestracji topografii układów scalonych, prawa z rejestracji wzoru zdobniczego;
- 6) ochronę innych praw niemajątkowych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;
- 7) ochronę niemajątkowych praw dochodzonych w postępowaniu grupowym.

Natomiast na podstawie art. 27 u.k.s.c. opłatę stałą w kwocie 200 zł pobiera się od pozwu w sprawie o:

- 1) ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa,
- 2) unieważnienie małżeństwa,
- 3) rozwiązanie przysposobienia,
- 4) zaprzeczenie ojcostwa lub macierzyństwa,
- 5) unieważnienie uznania dziecka,
- 6) ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej,
- 7) naruszenie posiadania,
- 8) uchylenie uchwały organu spółdzielni,
- 9) stwierdzenie nieważności uchwały organu spółdzielni,
- 10) ustalenie istnienia lub nieistnienia uchwały organu spółdzielni,
- 11) uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej,
- 12) przyjęcie w poczet członków spółdzielni mieszkaniowej,
- 13) opróżnienie lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu,
- 14) ustalenie wstąpienia w stosunek najmu.

Opłatę stałą w kwocie 500 zł pobiera się od pozwu w sprawie wydania orzeczenia zastępującego uchwałę walnego zgromadzenia spółdzielni o podziale.

8. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Poznań, dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce
w Poznaniu
Wydział Pracy
ul. Kamiennogórska 26
60-179 Poznań

Powód: Dawid Diabelski
PESEL: 74010702645
ul. Poselska 32 m. 19
61-611 Poznań

Pozwany: Beniamin Budzikowski
prowadzący działalność gospodarczą
jako P.P.H.U. Budzikowski
ul. Polna 33a m. 2
61-614 Poznań

Wartość przedmiotu sporu: 12 000,00 zł
(słownie: dwanaście tysięcy złotych 00/100)

POZEW O USTALENIE ISTNIENIA STOSUNKU PRACY

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) ustalenie istnienia stosunku pracy między powodem Dawidem Diabelskim a pozwanym Beniaminem Budzikowskim, nawiązanego na czas nieokreślony na podstawie umowy z dnia 10 czerwca 2015 r. w Poznaniu zatytułowanej „umowa-zlecenie”,
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych,
- 3) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów wskazanych w uzasadnieniu, na okoliczności tam przytoczone,
- 4) wezwanie na rozprawę i przesłuchanie w charakterze świadków:
 - a) Adama Szorstkiego, ul. Wołowska 17A/5, 61-919 Poznań,
 - b) Andrzeja Smakosza, ul. Wiedeńska 12, 61-109 Poznań.

Uzasadnienie

Między powodem a pozwanym doszło w dniu 10 czerwca 2015 r. do zawarcia na czas nieokreślony umowy zatytułowanej „umowa-zlecenie”. Umowa z dnia 10 czerwca

2015 r. przewidywała świadczenie przez powoda na rzecz pozwanego czynności związanych z prowadzeniem sprzedaży detalicznej i hurtowej sprzętu AGD.

Dowody:

- *umowa z dnia 10 czerwca 2015 r. zatytułowana „umowa-zlecenie”,*
- *zaświadczenie z CEIDG dotyczące przedmiotu działalności pozwanego.*

Charakter wykonywanych przez powoda na rzecz pozwanego czynności przesądza o tym, że między stronami doszło do zawarcia nie umowy-zlecenia, lecz *de facto* umowy o pracę.

Zgodnie z art. 22 § 1 k.p.: „Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem”. Uzupelnieniem wspomnianego przepisu jest art. 22 § 1¹ k.c., zgodnie z którym: „Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy”.

Powód podaje i wyjaśnia, że wykonywane przez niego na rzecz pozwanego czynności odpowiadają wyżej powołanej definicji stosunku pracy, albowiem:

- 1) powód wykonywał pracę zgodnie ze swoimi kwalifikacjami oraz pracę przypisaną do zajmowanego przez niego w firmie pozwanego stanowiska, tj. młodszego handlowca,
- 2) powód wykonywał pracę w sposób ściśle określony przez pozwanego, na podstawie jego poleceń i pod jego kierownictwem,
- 3) powód świadczył pracę w czasie i miejscu ściśle określonym przez pozwanego, tj. w lokalu jego przedsiębiorstwa oraz w godzinach od 8.00 do 16.00 w dni powszednie oraz od 10.00 do 14.00 w soboty.

Dowody:

- *zakres obowiązków młodszego handlowca w firmie pozwanego,*
- *przesłuchanie powoda,*
- *korespondencja e-mailowa pomiędzy powodem a pozwanym zawierająca polecenia służbowe pozwanego wydawane powodowi,*
- *przesłuchanie świadka Adama Szorstkiego, ul. Wołowska 17A/5, 61-919 Poznań,*
- *przesłuchanie świadka Andrzeja Smakosza, ul. Wiedeńska 12, 61-109 Poznań,*
- *regulamin organizacyjny pozwanego.*

Powód wykonywał w zakładzie pracy pozwanego pracę polegającą na obsłudze klientów, którzy bądź przybywali do lokalu przedsiębiorstwa osobiście, bądź też kierowali do niego zapytania w drodze elektronicznej lub telefonicznej. Obowiązkiem powoda było szczegółowe informowanie wszystkich osób zainteresowanych o ofercie firmy pozwanego, możliwości indywidualnego dopasowania oferty jego firmy do konkretnych potrzeb kontrahentów.

Dowody:

- przesłuchanie powoda,
- przesłuchanie świadka Adama Szorstkiego, ul. Wołowska 17A/5, 61-919 Poznań,
- przesłuchanie świadka Andrzeja Smakosza, ul. Wiedeńska 12, 61-109 Poznań.

Powód potwierdza fakt swojego przybycia do zakładu pracy poprzez podpis na liście obecności.

Dowód: kserokopia listy obecności.

W dniu 10 listopada 2015 r. pozwany rozwiązał z powodem umowę-zlecenie. W ustnym uzasadnieniu swojej decyzji wskazał, że stanowisko pracy powoda zostało zlikwidowane, a on sam nie posiada kwalifikacji koniecznych do tego, aby pracować w innym dziale firmy pozwanego. Pozwany nie wypłacił powodowi żadnego wynagrodzenia z powodu wypowiedzenia umowy.

Powód posiada interes prawny w ustaleniu, że między nim a pozwanym doszło do zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony, ponieważ zgodnie z dyspozycją art. 36 § 1 k.p. okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest uzależniony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy i wynosi 2 tygodnie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 6 miesięcy.

W ocenie powoda wszystkie wyżej wymienione okoliczności przesądzają o tym, że między powodem a pozwanym doszło do zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony, a nie umowy-zlecenia.

Strony nie podjęły próby mediacji ani pozasądowego zakończenia zaistniałego sporu, z uwagi na fakt, że pomimo wielokrotnych upomnień w tej kwestii pozwany nie był zainteresowany takim sposobem rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W tym stanie rzeczy niniejszy pozew należy uznać za całkowicie uzasadniony, a jego wniesienie za konieczne.

.....
Dawid Diabelski

Załączniki:

- 1) umowa z dnia 10 czerwca 2015 r. zatytułowana „umowa-zlecenie”,
- 2) zaświadczenie z CEIDG dotyczące przedmiotu działalności pozwanego,
- 3) zakres obowiązków młodszego handlowca w firmie pozwanego,
- 4) korespondencja e-mailowa między powodem a pozwanym zawierająca polecenia służbowe pozwanego wydawane powodowi,
- 5) regulamin organizacyjny pozwanego,
- 6) kserokopia listy obecności,
- 7) odpis pozwu i załączników.

Komentarz

1. W myśl art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Brak interesu prawnego prowadzi do oddalenia powództwa. Interes prawny jest pojęciem niezdefiniowanym przez ustawodawcę, natomiast należy przyjąć, że powinien on być pojmowany szeroko. Oznacza to, że może mieć on charakter zarówno majątkowy, jak i niemajątkowy.

2. Powództwo o ustalenie może mieć charakter pozytywny (ustalenie istnienia prawa lub stosunku prawnego), jak i negatywny (ustalenie nieistnienia prawa lub stosunku prawnego). Nie można natomiast domagać się ustalenia istnienia lub nieistnienia faktu lub określonego stanu faktycznego.

3. Interes prawny nie zachodzi z reguły, gdy zainteresowany może na innej drodze osiągnąć w pełni ochronę swoich praw (wyrok SN z dnia 22 listopada 2002 r., IV KKN 1519/00, LEX nr 78333). Jednak np. pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku pracy, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości (wyrok SN z dnia 5 grudnia 2002 r., I PKN 629/01, OSNP 2004, nr 11, poz. 194).

4. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie;
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli odgrywają one znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

We wskazanej sprawie kluczowe znaczenie dla ustalenia wartości przedmiotu sporu są postanowienia art. 23¹ k.p.c., zgodnie z którym w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach na czas określony – suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony – za okres jednego roku.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczone elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

5. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.).

6. Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie

prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemienną, w przypadku której powództwo wytoczyć można bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony. W konsekwencji np. powództwo w sprawach z zakresu prawa pracy może być wytoczone bądź przed sąd właściwości ogólnej pozwanego, bądź przed sąd, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana, bądź też przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład pracy (art. 461 § 1 k.p.c.).

7. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynnności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

8. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza nie krótszy niż miesiąc termin poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

9. W zależności od rodzaju prawa lub stosunku prawnego różnie kształtują się opłaty od pozwu o ustalenie. Zgodnie z art. 35 u.k.s.c. w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 zł wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50 000 zł, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową. Pracownik i pracodawca uiszczają opłatę podstawową od pism podlegających opłacie wymienionych w ust. 1, także w sprawie o ustalenie istnienia stosunku pracy wytoczonej z powództwa inspektora pracy.

10. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę warto-

ści przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Poznań, dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu

ul. Kamiennogórska 26
60-179 Poznań

Powód: Dawid Dolski

PESEL: 64010702645
ul. Poselska 32 m. 19
61-611 Poznań

Pozwana: Begonia SA z siedzibą w Poznaniu

ul. Polna 33a m. 2
61-614 Poznań

POZEW O UKSZTAŁTOWANIE PRAWA

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) orzeczenie wyrokiem, że powód posiada prawo wejścia i przebywania w lokalu Kino Apollo w Poznaniu, którego właścicielem jest pozwana Begonia SA z siedzibą w Poznaniu w godzinach jego otwarcia,
- 2) zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych,
- 3) rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda.

Uzasadnienie

Pozwana prowadzi działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu w Poznaniu znanego i cenionego z uwagi na swój repertuar Kina Apollo.

Dowody:

- odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców KRS dla spółki Begonia SA z siedzibą w Poznaniu,
- zaświadczenie o wpisie pozwanej na listę jednostek oświatowo-kulturalnych w Poznaniu.

Powód jako zagorzały kinoman gustuje w filmach z tzw. starego kina, które niezwykle często emitowane są przez pozwaną.

Dowód: program Kina Apollo z dnia 12 grudnia 2009 r., 10 października 2010 r., 11 listopada 2011 r., 5 maja 2012 r., 4 kwietnia 2013 r., 15 czerwca 2015 r.

W dniach 1–5 listopada 2015 r. powód kilkakrotnie próbował udać się na seanse organizowane w Kinie Apollo w Poznaniu o tematyce średniowiecznej.

Dowód: przesłuchanie powoda.

Z niewyjaśnionych przyczyn obsługa Kina Apollo odmówiła powodowi prawa wstępu do kina, uzasadniając to decyzją zarządu spółki i poleceniami służbowymi, jakie otrzymali od swoich przełożonych.

Powód, pomimo usilnych próśb i starań o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji, nie dowiedział się, co jest przyczyną odmowy wpuszczenia go do kina.

Dowód: przesłuchanie powoda.

W tym stanie rzeczy powództwo o ukształtowanie prawa powoda w ten sposób, że przysługuje mu prawo wstępu i przebywania na terenie kina, przy braku innych po temu przeciwwskazań, jest w pełni uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę i wywodzę jak na wstępie.

.....

Dawid Dolski

Załączniki:

- 1) *odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców KRS dla spółki Begonia SA z siedzibą w Poznaniu,*
- 2) *zaświadczenie o wpisie pozwanej na listę jednostek oświatowo-kulturalnych w Poznaniu,*
- 3) *program Kina Apollo z dnia 12 grudnia 2009 r., 10 października 2010 r., 11 listopada 2011 r., 5 maja 2012 r., 4 kwietnia 2013 r., 15 czerwca 2015 r.*
- 4) *odpis pozwu wraz z załącznikami.*

Komentarz

1. Powództwo o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego zmierza do powstania nowego, modyfikacji względnie zniesienia już istniejącego prawa lub stosunku prawnego w drodze orzeczenia sądowego. W tym przypadku nie jest konieczne wykazanie interesu prawnego, ponieważ uprawnienie do wytoczenia tego powództwa (tzw. legitymacja czynna) jest oparte na przepisach prawa materialnego (np. uprawnienie małżonków do żądania rozwodu). Wydany na skutek uwzględnienia tego powództwa wyrok tworzy nowy stan prawny (ma charakter konstytutywny), a jego skutki mogą nastąpić:

- 1) *ex tunc* (z mocą wsteczną), np. unieważnienie małżeństwa,
- 2) *ex nunc* (z chwilą uprawomocnienia się wyroku), np. rozwód.

2. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie;
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub

- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.).

4. Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemianą, w przypadku której powództwo wytoczyć można bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony. W konsekwencji np. powództwo o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia wytoczyć można także według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.

5. Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości miejscowej określonej ustawą. Dlatego też np. powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręg małżonkowie

mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda (art. 41 k.p.c.). Natomiast powództwo ze stosunku między rodzicami a dziećmi oraz między przysposabiającym a przysposobionym wytacza się wyłącznie przed sąd miejsca zamieszkania powoda, jeżeli brak podstaw do wytoczenia powództwa według przepisów o właściwości ogólnej.

6. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynnności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

7. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin nie krótszy niż miesiąc do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

8. W sprawach niemajątkowych nie określa się wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z art. 26 ust. 1 u.k.s.c. opłatę stałą w kwocie 600 zł pobiera się od pozwu o:

- 1) rozwód;
- 2) separację;
- 3) ochronę dóbr osobistych;
- 4) ochronę niemajątkowych praw autorskich;
- 5) ochronę niemajątkowych praw wynikających z uzyskania patentu na wynalazek, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub zdobniczego, prawa ochronnego na znak towarowy, prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne, prawa z rejestracji topografii układów scalonych, prawa z rejestracji wzoru zdobniczego;
- 6) ochronę innych praw niemajątkowych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;
- 7) ochronę niemajątkowych praw dochodzonych w postępowaniu grupowym.

W sprawach o rozwód, o separację lub o unieważnienie małżeństwa, w razie zasądzenia alimentów na rzecz małżonka w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji, pobiera się od małżonka zobowiązanego opłatę stosunkową od zasądanego roszczenia, a w razie nakazania eksmisji jednego z małżonków albo podziału wspólnego majątku pobiera się także opłatę w wysokości przewidzianej od pozwu lub wniosku w takiej sprawie.

9. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Szczecin, dnia 18 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie

Wydział I Cywilny

ul. Kaszubska 42

70-952 Szczecin

Powód: Gwidon Anielski

PESEL: 64010702645

ul. Piękna 4

82-400 Białystok

Pozwany: Beniamin Budzikowski

ul. Liliowa 7

70-211 Szczecin

Wartość przedmiotu sporu: 30 000,00 zł

(słownie: trzydzieści tysięcy złotych 00/100)

POZEW Z ROSZCZENIEM EWENTUALNYM

Działając w imieniu własnym, wnoszę o:

- 1) nakazanie pozwanemu, aby wydał powodowi samochód osobowy marki Volkswagen Golf, nr rej. SZZ 98786, nr nadwozia WOHYGF48X3098112, ewentualnie – w razie uznania przez sąd powyższego roszczenia o wydanie za nieuzasadnione – zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 30 000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 listopada 2015 r. do dnia zapłaty,
- 2) rozpoznanie sprawy na rozprawie również pod nieobecność strony powodowej,
- 3) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania,
- 4) przeprowadzenie dowodów wskazanych poniżej.

Uzasadnienie

Dnia 17 września 2015 r. strony zawarły ustną umowę sprzedaży, na mocy której pozwany sprzedał powodowi pojazd marki Volkswagen Golf, nr rej. SZZ 98786, nr nadwozia WOHYGF48X3098112, który to pojazd miał zostać powodowi wydany dnia 25 września 2013 r. Powód zapłacił w dniu zawarcia umowy pozwanemu na poczet ceny kwotę 30 000,00 zł. Pozostała część ceny, tj. 15 000,00 zł miała zostać uiszczona w dniu wydania auta.

Dowody:

- przesłuchanie powoda,

- *przesłuchanie świadka Jarosława Markowskiego (adres jak do powoda).*

Dnia 25 września 2015 r. powód stawiał się u pozwanego celem odebrania kupionego pojazdu, jednakże w odpowiedzi usłyszał, że pojazd nie został jeszcze w pełni przygotowany (brak przeglądu technicznego) i wobec tego niemożliwe jest jego wydanie.

Dowody:

- *przesłuchanie powoda,*
- *przesłuchanie świadka Jarosława Markowskiego (adres jak do powoda).*

Następnie powód kilkakrotnie zwracał się telefonicznie do pozwanego o wydanie pojazdu, jednakże bezskutecznie, bowiem za każdym razem pozwany argumentował niemożliwość wydania pojazdu w inny sposób.

Dowody: *przesłuchanie powoda.*

Ostatecznie – po upływie ok. 2 miesięcy od umówionej daty wydania – powód wezwał na piśmie pozwanego do wydania kupionego pojazdu, ewentualnie o zwrot uiszczonej zaliczki w kwocie 30 000,00 zł w terminie do 24 listopada 2015 r., jednakże wezwanie to pozostało do dnia dzisiejszego bez odpowiedzi.

Dowód: *wezwania do zapłaty wraz dowodem nadania do pozwanego.*

W tym stanie rzeczy niniejszy pozew należy uznać za całkowicie uzasadniony, a jego wniesienie za konieczne.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę jak w *petitum* pozwu.

.....
Gwidon Anielski

Załączniki:

- 1) *dowody wymienione w pozwie,*
- 2) *odpis pozwu wraz ze wszystkimi załącznikami,*
- 3) *dowód uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 1500,00 zł.*

Komentarz

1. Z żądaniem ewentualnym mamy do czynienia wtedy, gdy powód z ostrożności procesowej wskazuje drugie żądanie na wypadek, gdyby sąd nie uwzględnił pierwszego przez niego określonego w pozwie. W konsekwencji żądanie ewentualne staje się przedmiotem orzekania tylko wtedy, gdy sąd oddali żądanie powoda zgłoszone w pozwie jako pierwsze.

2. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego

osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Należy pamiętać, że jeżeli powód będący usługodawcą lub sprzedawcą dochodzi roszczeń wynikających z umów o:

- 1) świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych,
- 2) przewóz osób i bagażu w komunikacji masowej,
- 3) dostarczanie energii elektrycznej, gazu i oleju opałowego,
- 4) dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków,
- 5) wywóz nieczystości,
- 6) dostarczanie energii cieplnej

– jest obowiązany wnieść pozew na urzędowym formularzu.

4. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Określając właściwość sądu, należy pamiętać, że sąd, do którego powód składa pozew, musi być właściwy dla obu roszczeń – zarówno pierwszego, jak i ewentualnego.

Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.).

Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby. Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości

miejscowej określonej ustawą. Powództwo o własność lub o inne prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również powództwo o posiadanie nieruchomości można wytoczyć wyłącznie przed sąd miejsca jej położenia. Jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, własność oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej. Własność ta rozciąga się na roszczenia osobiste związane z prawami rzeczowymi i dochodzone łącznie z nimi przeciwko temu samemu pozwanemu. Z kolei powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli miejsca jego zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby.

5. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

6. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

7. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. przy wniesieniu pozwu w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł. W tym przypadku nie zalicza się do podstawy obliczenia opłaty wartości obu roszczeń (głównego i ewentualnego), powód bowiem nie żąda obu jednocześnie i zostanie zasądzone tylko jedno z nich.

8. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę warto-

ści przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Szczecin, dnia 30 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie

Wydział I Cywilny

ul. Kaszubska 42

70-952 Szczecin

Powód: Gwidon Anielski

PESEL: 80010702645

ul. Liliowa 1

70-221 Szczecin

Pozwany: Beniamin Budzikowski

ul. Budzikowska 1

70-221 Szczecin

Wartość przedmiotu sporu: 35 000,00 zł

(słownie: trzydzieści pięć tysięcy złotych 00/100)

POZEW Z ROSZCZENIEM ALTERNATYWNYM

Działając w imieniu własnym, niniejszym wnoszę o:

- 1) nakazanie pozwanemu wydania powodowi podnośnika samochodowego KNV-250 lub zapłacenia kwoty 35 000,00 zł *(słownie: trzydzieści pięć tysięcy złotych 00/100)*, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 listopada 2015 r. do dnia zapłaty,
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu,
- 3) rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda.

Uzasadnienie

W dniu 12 sierpnia 2013 r. strony zawarły umowę najmu podnośnika samochodowego KNV-250, przy czym umowa ta została zawarta na czas oznaczony, tj. do dnia 12 listopada 2015 r. Przedmiot umowy został wydany pozwanemu w dniu zawarcia umowy, co zostało potwierdzone w treści samej umowy. Strony ustaliły, że po wygaśnięciu umowy pozwany zwróci przedmiot umowy albo zapłaci powodowi kwotę 35 000,00 zł.

Dowód: *umowa najmu z dnia 12 sierpnia 2013 r.*

W dniu 12 listopada 2015 r. powód udał się do pozwanego w celu odbioru przedmiotu najmu albo otrzymania kwoty 35 000,00 zł. Pozwany jednakże nie wyraził zgody na zwrot przedmiotu najmu i zagroził, że pobije powoda, jeśli ten będzie próbował zabrać podnośnik.

Dowód: *przesłuchanie stron.*

Ponieważ pozwany pozostawał w zwłoce ze zwrotem przedmiotu najmu, powód wezwał go pismem z dnia 19 listopada 2015 r., które pozwany odebrał w dniu 22 listopada 2015 r., do zwrotu albo zapłacenia kwoty 35 000,00 zł w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pozwany nie uczynił zadość swojemu zobowiązaniu do dnia dzisiejszego.

Dowód: *wezwanie do zwrotu przedmiotu najmu albo zapłacenia kwoty 35 000,00 zł, z dnia 19 listopada 2015 r., doręczone pozwanemu w dniu 22 listopada 2015 r.*

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowi art. 365 k.c., w myśl którego jeśli dłużnik jest zobowiązany do wykonania świadczenia przemienne, to powinien spełnić jedno z nich, przy czym wybór należy do niego (o ile nie został on zastrzeżony na rzecz wierzyciela).

Podstawę prawną dochodzenia odsetek stanowi art. 481 § 1 k.c., w myśl którego wierzyciel może domagać się od dłużnika zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie dłużnika w wykonaniu zobowiązania. Ponieważ strony umówiły się, że pozwany może zwolnić się ze zobowiązania poprzez zapłatę kwoty 35 000,00 zł w dniu wygaśnięcia umowy (*co miało miejsce w dniu 12 listopada 2015 r.*), to od dnia 13 listopada 2015 r. pozwany opóźnia się z zapłatą tej kwoty, tym samym wierzyciel może domagać się zapłaty odsetek za okres od dnia 13 listopada 2015 r. do dnia zapłaty.

Właściwość miejscowa tutejszego sądu wynika z art. 34 k.p.c., bowiem strony podały rozstrzyganie sporów wynikających z niniejszej umowy pod rozstrzygnięcie tutejszego sądu.

Opłata sądowa od pozwu została uiszczona na rachunek bankowy sądu.

Mając na względzie powyższe, wnoszę jak na wstępie.

.....
Gwidon Anielski

Załączniki:

- 1) *odpis pozwu wraz z załącznikami,*
- 2) *umowa najmu z dnia 12 sierpnia 2013 r.,*
- 3) *wezwanie do zwrotu przedmiotu najmu albo zapłacenia kwoty 35 000,00 zł, z dnia 19 listopada 2015 r., doręczone pozwanemu w dniu 22 listopada 2015 r.,*
- 4) *dowód uiszczenia opłaty sądowej od pozwu w wysokości 1750,00 zł.*

Komentarz

1. Zasadnicze znaczenie dla problematyki żądania alternatywnego mają postanowienia art. 365 k.c. Jeżeli dłużnik jest zobowiązany w ten sposób, że wykonanie zobowiązania może nastąpić przez spełnienie jednego z kilku świadczeń (zobowiązanie przemienne), wybór świadczenia należy do dłużnika, chyba że z czynności prawnej, z ustawy lub z okoliczności wynika, iż uprawnionym do wyboru jest wierzyciel lub osoba trzecia (art. 365 § 1 k.c.). Wybór dokonuje się przez złożenie oświadczenia drugiej stronie. Jeżeli uprawnionym do wyboru jest dłużnik, może on dokonać wyboru także przez spełnienie świadczenia. Jeżeli strona uprawniona do wyboru świadczenia wyboru tego nie dokona, druga strona może jej wyznaczyć w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu uprawnienie do dokonania wyboru przechodzi na stronę drugą (art. 365 § 3 k.c.). To ostatnie rozwiązanie można zastosować również wtedy, gdy uprawnienie do wyboru świadczenia ma osoba trzecia.

2. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron,

ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczone elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Należy pamiętać, że jeżeli powód będący usługodawcą lub sprzedawcą dochodzi roszczeń wynikających z umów o:

- 1) świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych,
- 2) przewóz osób i bagażu w komunikacji masowej,
- 3) dostarczanie energii elektrycznej, gazu i oleju opałowego,
- 4) dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków,
- 5) wywóz nieczystości,
- 6) dostarczanie energii cieplnej

– jest obowiązany wnieść pozew na urzędowym formularzu.

4. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Określając właściwość sądu, należy pamiętać, że sąd, do którego powód składa pozew, musi być właściwy dla obu roszczeń – zarówno pierwszego, jak i alternatywnego.

Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.).

Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce,

ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemienną, w przypadku której powództwo wytoczyć można bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony. W konsekwencji powództwo o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia wytoczyć można także według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej. Powództwo o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy można wytoczyć również przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału. Z kolei powództwo o zawarciu umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego wytoczyć można przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (art. 35 k.p.c.). Powództwo o zapłatę należności za prowadzenie sprawy wytoczyć można przed sąd miejsca, gdzie pełnomocnik procesowy sprawę prowadził. Powództwo o roszczenie ze stosunku najmu lub dzierżawy nieruchomości wytoczyć można przed sąd miejsca położenia nieruchomości. Natomiast powództwo przeciwko zobowiązaniem z weksla lub czeku można wytoczyć przed sąd miejsca płatności. Kilku zobowiązanych z weksla lub czeku można łącznie pozwać przed sąd miejsca płatności lub sąd właściwości ogólnej dla akceptanta albo wystawcy weksla własnego lub czeku.

Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości miejscowej określonej ustawą. Powództwo o własność lub o inne prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również powództwo o posiadanie nieruchomości można wytoczyć wyłącznie przed sąd miejsca jej położenia. Jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej. Właściwość ta rozciąga się na roszczenia osobiste związane z prawami rzeczowymi i dochodzone łącznie z nimi przeciwko temu samemu pozwanemu. Z kolei powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli miejsca jego zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby.

5. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

6. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pisma do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylnie oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

7. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. przy wniesieniu pozwu w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł. W tym przypadku nie zalicza się do podstawy obliczenia opłaty wartości obu roszczeń (głównego i alternatywnego), bowiem powód nie żąda obu jednocześnie i zostanie zasądzone tylko jedno z nich.

8. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu.

Szczecin, dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie

Wydział I Cywilny

ul. Kaszubska 42

70-952 Szczecin

Powód: Gwidon Anielski

PESEL: 54010702645

ul. Leśna 4

70-231 Szczecin

Pozwani: 1. Marian Dzwonkowski

ul. Liliowa 7

70-211 Szczecin

2. Anna Dzwonkowska

ul. Liliowa 7

70-211 Szczecin

Sygn. akt I C 790/11

Wartość przedmiotu sporu: 4000,00 zł

(słownie: cztery tysiące złotych 00/100)

POZEW ZAWIERAJĄCY INTERWENCJĘ GŁÓWNĄ

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) ustalenie, że wszelkie prawa autorskie – osobiste i majątkowe – do utworu w postaci zdjęcia bukietu kwiatów opublikowanego w czasopiśmie „Kwiaciarnia” 2011, nr 3, na stronie 13 przysługują wyłącznie powodowi,
- 2) zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych,
- 3) rozpoznawanie sprawy również pod nieobecność powoda.

Uzasadnienie

Przed Sądem Okręgowym w Szczecinie toczy się między pozwanymi sprawa, w której pozwany ad 1 – Marian Dzwonkowski wniósł przeciwko pozwanej ad 2 – Annie Dzwonkowskiej pozew o ustalenie, że to pozwanemu ad 1 przysługują prawa autorskie majątkowe do utworu opisanego w pkt 1 *petitum*.

Dowód: akta tutejszego sądu pod sygn. I C 790/11.

Powód dowiedział się o wytoczeniu powództwa przez pozwanego ad 1 z prasy lokalnej.

Dowód: *egzemplarz tygodnika Wieści Lokalne z dnia 20 października 2015 r.*

W tym miejscu należy zauważyć, że powód – autor przedmiotowego zdjęcia oraz jedyny podmiot, któremu przysługują prawa autorskie osobiste oraz majątkowe do zdjęcia – udzielił pozwanym ad 1 i ad 2 niewyłącznej licencji na powielanie i rozpowszechnianie zdjęcia (w tym publikowanie zdjęcia w czasopiśmie branżowych), jednakże licencja została pozwanym udzielona na czas określony – jednego roku.

Dowód: *umowa licencyjna z dnia 20 września 2014 r.*

Zgodnie z postanowieniami wyżej wymienionej umowy licencyjnej, licencja udzielona pozwanym wygasta w dniu 20 września 2015 r., a do dnia 30 września 2015 r. pozwani byli zobowiązani zwrócić powodowi wszelkie materiały otrzymane od powoda w celu realizacji umowy. Pozwani nie wywiązali się z wyżej wymienionego obowiązku, pomimo skierowania do nich wezwania przez powoda.

Dowody:

- *wezwanie pozwanego ad 1 do zwrotu materiałów z dnia 15 października 2015 r. wraz z dowodem nadania,*
- *wezwanie pozwanej ad 2 do zwrotu materiałów z dnia 15 października 2015 r. wraz z dowodem nadania.*

W celu potwierdzenia praw powoda do zdjęcia, powód załącza płytę CD zawierającą zdjęcie źródłowe (zdjęcie zgrane bezpośrednio z aparatu NXC po jego wykonaniu) oraz negatyw cyfrowy zdjęcia w formacie RAW (jest to format uniemożliwiający dokonywanie interwencji przez osoby nieuprawnione). Powyższe pliki potwierdzają, że zdjęcie zostało wykonane aparatem powoda marki NCX w dniu 2 kwietnia 2011 r.

Dowód: *płyta CD z plikiem źródłowym oraz negatywem cyfrowym.*

W razie kwestionowania przez pozwanych praw przysługujących powodowi, powód wnosi o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu fotografii cyfrowej, w ramach której zostaną dokonane oględziny aparatu fotograficznego powoda marki NXC oraz analiza załączonych przez powoda plików.

Dowód: *dowód z opinii biegłego na okoliczność, że zdjęcie zostało wykonane w dniu 2 kwietnia 2011 r. aparatem powoda.*

W tym stanie rzeczy interwencja główna jest konieczna i uzasadniona.

.....
Gwidon Anielski

Załączniki:

- 1) *załączniki wskazane w pozwie,*
- 2) *dwa odpisy pozwu wraz z załącznikami,*
- 3) *dowód uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 200,00 zł.*

Komentarz

1. Interwencja główna zachodzi, gdy ktoś występuje z roszczeniem o rzecz lub prawo, o które sprawa toczy się pomiędzy innymi osobami i wytacza powództwo o tę rzecz lub prawo przeciwko obu tym stronom głównego postępowania.

2. Interwencję główną można wytoczyć aż do zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji w głównym postępowaniu.

3. Sądem właściwym do wytoczenia interwencji głównej jest ten sam sąd, w którym toczy się sprawa między obiema stronami, które pozwał interwenient.

4. Do interwencji głównej mają zastosowanie wymogi formalne dotyczące pozwu. Pozew interwencyjny powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną,

- jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

5. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

6. Jeżeli pozew interwencyjny nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący zwraca stronie, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

7. Na skutek zgłoszenia interwencji głównej powstają dwa niezależne, ale związane ze sobą procesy. Jeżeli sąd w ramach postępowania głównego uzna, że proces interwencyjny ma charakter prejudycjalny względem procesu głównego

(tzn. rozstrzygnięcie interwencji głównej będzie miało wpływ na wynik procesu głównego), to może na podstawie art. 177 § 1 pkt 2 k.p.c. zawiesić postępowanie główne do czasu uprawomocnienia się rozstrzygnięcia w procesie interwencyjnym. Innym rozwiązaniem jest przewidziana w art. 219 k.p.c. możliwość połączenia przez sąd kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli są one ze sobą w związku.

8. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. przy wniesieniu pozwu (także interwencyjnego) w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

9. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Szczecin, dnia 4 grudnia 2015 r.

**Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie
Wydział X Gospodarczy**ul. Narutowicza 19
70-231 Szczecin

Powód: **Gwidon Bogucki**
(Pozwany wzajemny) PESEL: 64010702645
ul. Liliowa 1
70-221 Szczecin

Pozwana: **Begonia SA z siedzibą w Szczecinie**
(Powódka wzajemna): KRS: 0000765990
ul. Budzikowska 1
70-221 Szczecin

reprezentowana przez *Prezesa Zarządu Mariana Budzikowskiego
uprawnionego do samodzielnej reprezentacji spółki*

Sygn. akt: I C 554/12**Wartość przedmiotu sporu z pozwu wzajemnego: 16 000,00 zł***(słownie: szesnaście tysięcy złotych 00/100)***POZEW WZAJEMNY**

Działając w imieniu pozwanej, jako osoba uprawniona do jej reprezentacji, niniejszym składam pozew wzajemny i wnoszę o:

- 1) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwoty 16 000,00 zł (*słownie: szesnaście tysięcy złotych 00/100*) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 23 września 2015 r. do dnia zapłaty,
- 2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu,
- 3) rozpoznanie sprawy również pod nieobecność pozwanej,
- 4) wydanie wyroku zaocznego, opatrzonego rygorem natychmiastowej wykonalności, w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 339 k.p.c.

Uzasadnienie

Strony prowadzą działalność gospodarczą.

Dowody:

- wydruk z CEIDG dotyczący powoda,
- wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS dotyczący pozwanej.

Powód (pozwany wzajemny) w pozwie głównym domaga się zasądzenia od pozwanej (powódki wzajemnej) kwoty 10 000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu z tytułu wynagrodzenia za wykonanie określonych robót wykończeniowych na nieruchomości należącej do pozwanej (powódki wzajemnej).

Dowód: *pozew znajdujący się w aktach sprawy toczącej się przed tutejszym sądem w sprawie pod sygn. I C 554/14.*

Jednakże pozwana (powódka wzajemna) zawarła z powodem (pozwany wzajemny) umowę o dzieło polegającą na wykonaniu przez pozwaną (powódkę wzajemną) projektu aranżacji ogrodu znajdującego się na należącej do powoda (pozwanego wzajemnego) nieruchomości, a po jego zaakceptowaniu pozwana (powódka wzajemna) miała zrealizować ten projekt, tj. dokonać odpowiednich nasadzeń roślin i krzewów. Umowa o dzieło została zawarta w dniu 12 sierpnia 2015 r. i została w całości wykonana w dniu 12 września 2015 r., co zostało stwierdzone odpowiednim protokołem; powód (pozwany wzajemny) przyjął dzieło bez żadnych zastrzeżeń. Z powodu bezusterkowego wykonania swojego zobowiązania pozwana (powódka wzajemna) wystawiła powodowi fakturę VAT nr 9871/2015 z terminem płatności do dnia 22 września 2015 r.

Dowody:

- *umowa o dzieło z dnia 12 sierpnia 2015 r.,*
- *protokół z dnia 12 września 2015 r.,*
- *faktura VAT nr 9871/2015.*

W wyznaczonym terminie powód (pozwany wzajemny) nie zapłacił pozwanej (powódce wzajemnej) wynagrodzenia z tytułu umowy o dzieło. Pozwana (powódka wzajemna) pismem z dnia 28 września 2015 r. wezwała zatem powoda (pozwanego wzajemnego) do zapłaty tej kwoty w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma (*co miało miejsce w dniu 1 października 2015 r.*); termin ten upływał w dniu 7 października 2015 r.

Dowód: *wezwanie do zapłaty z dnia 28 września 2015 r. wraz z dowodem doręczenia w dniu 1 października 2015 r.*

Podstawą prawną roszczenia pozwanej jest art. 627 k.c., w myśl którego do obowiązków zamawiającego należy zapłata za wykonane dzieło.

Roszczenie o zapłatę odsetek wynika z art. 481 § 1 k.c., w myśl którego strona opóźniająca się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego jest zobowiązana do zapłaty na rzecz wierzyciela odsetek za czas opóźnienia. Opóźnienie powoda (pozwanego wzajemnego) rozpoczęło się w dniu 23 września 2015 r., tj. w dniu następującym po terminie płatności wynikającym z wystawionej powodowi (pozwanemu wzajemnemu) faktury VAT.

Właściwość rzeczowa tutejszego sądu wynika z okoliczności prowadzenia przez strony działalności gospodarczej.

Właściwość miejscowa tutejszego sądu wynika z art. 204 § 2 k.p.c., w myśl którego powództwo wzajemne wnosi się przed sąd rozpoznający powództwo główne.

Opłata sądowa od pozwu została uiszczona na rachunek bankowy sądu.

Mając na względzie powyższe, wnoszę jak na wstępie.

.....
Marian Budzikowski
Prezes Zarządu
Begonia SA

Załączniki:

- 1) *odpis pozwu wraz z załącznikami,*
- 2) *dowody powołane w treści pozwu,*
- 3) *dowód uiszczenia opłaty sądowej od pozwu w wysokości 800,00 zł.*

Komentarz

1. Możliwość skutecznego złożenia pozwu wzajemnego jest uwarunkowana spełnieniem kilku przesłanek. Zasadnicze znaczenie mają kryteria merytoryczne. Powództwo wzajemne jest dopuszczalne wtedy, gdy:

- 1) roszczenie wzajemne jest w związku z roszczeniem powoda lub
- 2) roszczenie wzajemne nadaje się do potrącenia.

W pierwszym przypadku związek obu roszczeń może polegać na tym, że dotyczą one tego samego przedmiotu, względnie mamy do czynienia ze wspólnymi faktami istotnymi dla rozstrzygnięcia tych roszczeń. W drugim przypadku, zgodnie z art. 498 § 1 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej.

2. Powództwo wzajemne można wytoczyć bądź w odpowiedzi na pozew, bądź oddzielnie, nie później jednak niż na pierwszej rozprawie, albo w sprzeciwie od wyroku zaocznego.

3. Zgodnie z art. 204 § 3 k.p.c. przepisy dotyczące pozwu stosuje się odpowiednio do pozwu wzajemnego. W konsekwencji pozew wzajemny powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;

- przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
- zabezpieczenie powództwa;
- zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczane elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

4. Jeżeli pozew wzajemny ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. W myśl art. 204 § 2 k.p.c. pozew wzajemny wnosi się do sądu pozwu głównego. Jeżeli jednak pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez sąd okręgowy, a sprawa wszczęta była w sądzie rejonowym, sąd ten przekazuje całą sprawę sądowi właściwemu do rozpoznania powództwa wzajemnego.

5. Powództwo wzajemne skutecznie wniesione jest co do zasady rozpoznawane wraz z pozvem głównym i jego rozstrzygnięcie następuje w tym samym wyroku. Jednak sąd może wydać wyrok częściowy albo co do powództwa głównego, albo do powództwa wzajemnego. Ponadto na podstawie art. 218 k.p.c. sąd może zarządzić oddzielną rozprawę co do pozwu głównego i wzajemnego, jak też co do jednego z kilku roszczeń połączonych w jednym pozwie, bądź to głównym, bądź wzajemnym, albo w stosunku do poszczególnych współuczestników.

6. Jeżeli sąd uzna, że pozew wzajemny nie jest dopuszczalny, to przekazuje pozew do oddzielnego rozpoznania. Niedopuszczalność powództwa wzajemnego może wynikać w konkretnej sprawie z tego, że pozwany, składając ten pozew,

nie dopełnił jego warunków, ale również może wynikać z postanowień ustawy. Według art. 439 k.p.c., powództwo wzajemne jest niedopuszczalne w sprawach o rozwód lub o separację, a zgodnie z art. 479 k.p.c. również w sprawach o naruszenie posiadania.

7. Jeżeli pozew wzajemny nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pisma do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko pozwanemu wnoszącemu pozew wzajemny.

8. Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny.

W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W myśl art. 340 k.p.c. wyrok wydany w nieobecności pozwanego nie będzie zaoczny, jeżeli pozwany żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie.

9. Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli:

- 1) zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za 3 miesiące;
- 2) zasądza roszczenie uznane przez pozwanego;
- 3) wyrok uwzględniający powództwo jest zaoczny (art. 333 § 1 k.p.c.).

Sąd może nadać wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza należność z weksła, czeku, warrantu, rewersu, dokumentu urzędowego lub dokumentu prywatnego, którego prawdziwość nie została zaprzeczona, oraz jeżeli uwzględnia powództwo o naruszenie posiadania.

Sąd może również na wniosek nadać wyrokowi nadającemu się do wykonania w drodze egzekucji rygor natychmiastowej wykonalności, gdyby opóźnienie uniemożliwiło lub znacznie utrudniało wykonanie wyroku albo narażało powoda na szkodę.

10. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. (z uwagi na stosowanie do pozwu wzajemnego przepisów dotyczących pozwu) przy wniesieniu pozwu wzajemnego w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

11. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu.

**B. Prawo cywilne – część ogólna, prawo rzeczowe
i zobowiązania**

Szczecin, dnia 28 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie
Wydział Cywilny
ul. Narutowicza 19
70-231 Szczecin

Powód: Marian Dzwonkowski
PESEL: 64010702645
ul. Gronostajowa 27
70-231 Szczecin

Pozwany: Beniamin Budzikowski
ul. Żeromskiego 4
70-231 Szczecin

POZEW O OCHRONĘ DÓBR OSOBISTYCH

Działając w imieniu własnym, wnoszę o:

- 1) zakazanie pozwanemu dalszego używania pseudonimu „Dj-Expresso”,
- 2) nakazanie pozwanemu w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się wyroku, aby złożył i opublikował w dzienniku „Szczecin co Dnia” oświadczenie zawierające przeprosiny powoda za naruszenia jego praw osobistych,
- 3) rozpoznanie sprawy na rozprawie również pod nieobecność strony powodowej,
- 4) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania,
- 5) przeprowadzenie dowodów wskazanych poniżej.

Uzasadnienie

Powód prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której zajmuje się obsługą imprez tanecznych, tj. wesel, studniówek, bankietów, innych imprez okolicznościowych. Powód na potrzeby wyżej wymienionej działalności 10 lat temu przyjął pseudonim „DjExpresso” i od tego momentu pod tym pseudonimem funkcjonuje na lokalnym rynku muzycznym.

Dowody:

- *zaświadczenie o wpisie powoda do CEIDG,*
- *przesłuchanie powoda.*

W roku 2010 powód zatrudnił pozwanego, który pełnił funkcję jego asystenta podczas imprez muzycznych. Pod koniec roku 2014 pozwany wypowiedział powodowi umowę, argumentując to koniecznością wyjazdu zagranicznego.

Dowód: przesłuchanie powoda.

W marcu 2015 r. powód zwrócił uwagę na zamieszczone w lokalnym dzienniku „Szczecin co Dnia” ogłoszenie, które zawierało ofertę obsługi muzycznej imprez okolicznościowych przez „Dj-Expresso” wraz ze zdjęciem pozwanego.

Dowód: *ogłoszenie zamieszczone dnia 21 marca 2015 r. w dzienniku „Szczecin co Dnia”.*

Co więcej – nie tylko pseudonim pozwanego jest niemal identyczny z pseudonimem powoda, także zastosowana została w wyżej wymienionej reklamie ta sama czcionka (*rodzaj, wielkość, sposób pochylenia*) oraz krwistoczerwony kolor tła, który od lat stosuje powód w swoich reklamach.

Pozwany zdaje sobie sprawę, iż powód, pracując od wielu lat pod pseudonimem „DjExpresso”, zdobył uznanie na lokalnym rynku i cieszy się dobrą opinią profesjonalnego muzyka organizującego udane imprezy okolicznościowe.

Od momentu, gdy pozwany zaczął prowadzić tożsamą z powodem działalność jako „Dj-Expresso”, do powoda zaczęły docierać sygnały, że potencjalni klienci – którym powód jako „DjExpresso” został polecony przez innych klientów zadowolonych z obsługi – wskutek pomyłki spowodowanej niemal identycznym pseudonimem pozwanego, tj. „Dj-Expresso”, nawiązali współpracę z pozwanym, będąc przeświadczonymi o tym, że obsługa wykonywana będzie faktycznie przez powoda. Ponieważ muzyczna działalność pozwanego prezentuje znacznie niższą od powoda jakość, w regionie zaczęły krążyć niepochlebne o powodzie informacje, jakoby standard jego usług uległ znacznemu obniżeniu.

Dowód: *przesłuchanie powoda.*

Z powyższego wynika, iż pozwany w sposób celowy próbuje wywrzeć wrażenie na lokalnym rynku, iż jego działalność jako „Dj-Expresso” jest tożsama z wieloletnią działalnością powoda jako „DjExpresso”. W ten sposób pozwany korzysta z wypracowanej przez powoda opinii o profesjonalnej obsłudze imprez, odbierając tym samym nie tylko klientów, lecz także powodując znaczne osłabienie pozycji powoda na lokalnym rynku podmiotów oferujących taką obsługę.

Działania pozwanego uznać należy za działania naruszające dobro osobiste powoda, tj. jego pseudonim, który wskutek wieloletniej pracy powoda stał się rozpoznawalny na lokalnym rynku, co przekładało się na liczbę otrzymywanych przez powoda zleceń oraz w efekcie także wartość o wymiarze ekonomicznym.

O fakcie wprowadzania w błąd otoczenia co do tożsamości obu muzyków świadczy także okoliczność wysyłania przez klientów pozwanego na adres powoda korespondencji zawierającej spis utworów muzycznych wybranych do zaprezentowania na imprezie.

Dowód: *pismo z dnia 24 maja 2015 r. wraz z kopertą.*

Powód skierował do pozwanego pismo wzywające do zaniechania naruszania dóbr osobistych powoda, z jednoczesnym zaproszeniem do rozmów ugodowych. Pozwany nie zareagował na to pismo, ani nie zastosował się do wezwania.

Dowód: *pismo z dnia 10 października 2015 r.*

W tym stanie rzeczy niniejszy pozew należy uznać za całkowicie uzasadniony, a jego wniesienie za konieczne.

.....
Marian Dzwonkowski

Załączniki:

- 1) *odpis pozwu wraz załącznikami dla strony przeciwnej,*
- 2) *dokumenty powołane w treści pozwu,*
- 3) *dowód uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 600,00 zł.*

Komentarz

1. Podstawą materialnoprawną tego powództwa są postanowienia art. 23 k.c., który stanowi, że dobra osobiste człowieka, w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Jak wynika z treści tego przepisu, wskazane w nim dobra osobiste mają jedynie charakter przykładowy, co pozwala na tej podstawie żądać ochrony również innych dóbr osobistych.

2. Natomiast art. 24 k.c. wskazuje typologię roszczeń, jakich można dochodzić w tego rodzaju pozwie. Osoba, której dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może ona także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności żeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w przepisach prawa cywilnego może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Natomiast jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych. Należy dodać, że regulacja kodeksu cywilnego nie narusza uprawnień wynikających z innych przepisów, kształtujących np. standardy ochrony praw autorskich albo praw z zakresu własności przemysłowej.

3. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie;
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązywania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;

- przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
- zabezpieczenie powództwa;
- zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

4. Jeżeli pozew ma być skuteczny, musi zostać złożony do właściwego sądu. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że roszczenie w zakresie ochrony dóbr osobistych ma charakter niemajątkowy, a więc zgodnie z treścią art. 17 k.p.c. sądem właściwym rzeczowo będzie sąd okręgowy. Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

5. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu

niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

6. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pisma do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

7. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c. od pozwu o ochronę dóbr osobistych wnosi się opłatę stałą w kwocie 600 zł.

8. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Szczecin, dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie
Wydział X Gospodarczy
ul. Narutowicza 19
70-231 Szczecin

Wzór 16

Powód: Gwidon Anielski
PESEL: 64010702645
prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą:
Szkolenia BHP Gwidon Anielski
ul. Fiołkowa 1
70-211 Szczecin

Pozwany: Lilia Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie
ul. Liliowa 7
70-211 Szczecin

Wartość przedmiotu sporu: 12 300,00 zł
(słownie: dwanaście tysięcy trzysta złotych 00/100)

POZEW O ZAPŁATĘ W ZWIĄZKU ZE SPEŁNIENIEM ŚWIADCZENIA

W imieniu własnym wnoszę o:

- 1) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 12 300,00 zł (słownie: dwanaście tysięcy trzysta złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami od ww. kwoty od dnia 31 marca 2015 r. do dnia zapłaty,
- 2) rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda,
- 3) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadnienie

Dnia 30 września 2014 r. powód zawarł z pozwanym umowę-zlecenie, na podstawie której powód zobowiązał się do przeprowadzenia cyklu szkoleń BHP w kilku punktach handlowych prowadzonych przez pozwanego. Szczegółowy harmonogram szkoleń określał załącznik nr 1 do umowy-zlecenia.

Dowód: *umowa-zlecenie z dnia 30 września 2014 r. wraz z załącznikiem nr 1 – harmonogramem szkoleń.*

Strony ustaliły, iż wynagrodzenie powoda za przeprowadzenie całego cyklu szkoleń (10 szkoleń) wyniesie 15 000,00 zł netto, tj. 18 450,00 zł brutto. Pozwany uiścił

w dniu zawarcia umowy na rzecz powoda zaliczkę na poczet wynagrodzenia w wysokości: 5000,00 zł netto, tj. 6150,00 zł brutto.

Dowód: *dowód uiszczenia zaliczki.*

Powód zrealizował cykl szkoleń, a zatem w całości wywiązał się ze swoich zobowiązań umownych. Na potwierdzenie spełnienia świadczenia powód załącza protokoły z wszystkich przeprowadzonych szkoleń (10 szkoleń), a także korespondencję mailową między członkiem zarządu pozwanego a powodem, z której jasno wynika, że szkolenia zostały wykonane zgodnie z umową, a pozwany był bardzo zadowolony z jakości szkoleń powoda.

Dowody:

- 10 protokołów potwierdzających przeprowadzenie szkoleń BHP zgodnie z harmonogramem,
- wydruk korespondencji e-mail z dnia: 10 stycznia 2015 r., 20 stycznia 2015 r., 25 lutego 2015 r.

Po wykonaniu cyklu szkoleń powód wystawił i doręczył na adres siedziby pozwanego fakturę VAT na uzgodnioną kwotę: 18 450,00 zł brutto (z uwzględnieniem uiszczonej wcześniej zaliczki).

Dowód: *faktura VAT nr 45/2015 z dnia 26 lutego 2015 r. wraz z dowodem nadania.*

Pomimo zadowolenia pozwanego z wykonanego przez powoda zlecenia, pozwany do chwili obecnej nie uregulował pozostałej części należności w wysokości: 10 000,00 zł netto, tj. 12 300,00 zł brutto.

Wezwaniem z dnia 2 marca 2015 r. powód wezwał pozwanego do uregulowania należności, wyznaczając mu ostateczny termin spłaty należności (do dnia 30 marca 2015 r.) pod rygorem wystąpienia na drogę sądową.

Dowód: *wezwanie do zapłaty z dnia 2 marca 2015 r. wraz z dowodem nadania.*

Niestety, pomimo wyżej wymienionego wezwania, pozwany do dnia sporządzenia pozwu nie zapłacił powodowi pozostałej części wynagrodzenia, ani w żaden inny sposób nie zareagował na wezwanie. W ocenie powoda pozwany zaczął unikać z nim kontaktu.

Dowód: *przesłuchanie powoda.*

W przypadku zakwestionowania przez pozwanego faktu zrealizowania przez powoda jego zobowiązania umownego, powód wnosi o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków – pracowników pozwanego, którzy uczestniczyli we wszystkich szkoleniach z ramienia zarządu pozwanego i czuwali nad przebiegiem całego cyklu szkoleń: Aldony Kowalskiej i Marcina Nowaka.

Dowody:

- zeznania świadka Aldony Kowalskiej (adres do doręczeń: jak dla pozwanego),
- zeznania świadka Marcina Nowaka (adres do doręczeń: jak dla pozwanego).

Powód żąda zasądzenia na jego rzecz pozostałej – należnej mu – części wynagrodzenia za spełnione świadczenie, na podstawie art. 735 § 1 k.c. *a contrario* (strony umówiły

się bowiem, jaka wysokość wynagrodzenia przysługuje powodowi), natomiast podstawę prawną żądania odsetek stanowi art. 482 § 1 k.c.

Z uwagi na opisaną wyżej postawę pozwanego, który wyraźnie unika kontaktu z powodem, za bezcelowe uznano podejmowanie prób mediacji.

W tym stanie rzeczy pozew niniejszy jest konieczny i uzasadniony.

.....

Gwidon Anielski

Załączniki:

- 1) dowody wymienione w treści pozwu,
- 2) odpis pozwu i załączników,
- 3) dowód uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 615,00 zł.

Komentarz

1. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:
 - dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
 - wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

2. Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczane elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Należy pamiętać, że jeżeli powód będący usługodawcą lub sprzedawcą dochodzi roszczeń wynikających z umów o:

- 1) świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych,
- 2) przewóz osób i bagażu w komunikacji masowej,
- 3) dostarczanie energii elektrycznej, gazu i oleju opałowego,
- 4) dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków,
- 5) wywóz nieczystości,
- 6) dostarczanie energii cieplnej

– jest obowiązany wnieść pozew na urzędowym formularzu.

4. Zasadnicze znaczenie dla określenia właściwości rzeczowej sądu w sprawach o zapłatę ma określenie wartości przedmiotu sporu. W sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu. Do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów żądanych obok roszczenia głównego. Natomiast zgodnie z art. 21 k.p.c., jeżeli powód dochodzi pozwem kilku roszczeń, zlicza się ich wartość. Ustawodawca określił również w pewnych kategoriach spraw szczegółowe reguły ustalania wartości przedmiotu sporu. W sprawach o prawo do świadczeń powtarzających się wartość przedmiotu sporu stanowi suma świadczeń za jeden rok, a jeżeli świadczenia trwają krócej niż rok – za cały czas ich trwania. W sprawach o istnienie, unieważnienie albo rozwiązanie umowy najmu lub dzierżawy, o wydanie albo odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy wartość przedmiotu sporu stanowi: przy umowach zawartych na czas oznaczony – suma czynszu za czas sporny, lecz nie więcej niż za rok; przy umowach zawartych na czas nieoznaczony – suma czynszu za okres 3 miesięcy. Natomiast w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi: przy umowach na czas określony – suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony – za okres 1 roku. W sprawach o wydanie nieruchomości posiadanej bez tytułu prawnego lub na podstawie tytułu innego niż najem lub dzierżawa wartość przedmiotu sporu oblicza się, przyjmując, stosownie do rodzaju nieruchomości i sposobu korzystania z niej, podaną przez powoda sumę odpowiadającą 3-miesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnemu od danego rodzaju nieruchomości. I wreszcie – w sprawach o zabezpieczenie, zastaw lub hipotekę wartość przedmiotu sporu stanowi suma wierzytelności. Jeżeli jednak

przedmiot zabezpieczenia lub zastawu ma mniejszą wartość niż wierzytelność, rozstrzyga wartość mniejszą.

Na mocy art. 25 § 1 k.p.c. sąd może na posiedzeniu niejawnym sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie. Po doręczeniu pozwu sprawdzenie może nastąpić jedynie na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Jeżeli sąd w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu uzna się za niewłaściwy, przekaże sprawę sądowi właściwemu, a jeżeli jest kilka sądów właściwych – temu z nich, który wskaże powód. Po ustaleniu w tym trybie wartość przedmiotu sporu nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania.

5. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.). Wśród tych ostatnich znajdują się sprawy o zapłatę, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 75 000 zł.

Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemianą, w przypadku której powództwo wytoczyć można bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony. W konsekwencji powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego wytoczyć można przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (art. 35 k.p.c.). Powództwo o zapłatę należności za prowadzenie sprawy wytoczyć można przed sąd miejsca, gdzie pełnomocnik procesowy sprawę prowadził. Natomiast powództwo przeciwko zobowiązanemu z weksla lub czeku można wytoczyć przed sąd miejsca płatności. Kilku zobowiązanych z weksla lub czeku można łącznie pozwać przed sąd miejsca płatności lub sąd właściwości ogólnej dla akceptanta albo wystawcy weksla własnego lub czeku.

Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości miejscowej określonej ustawą. Powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych

wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić – przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby.

6. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

7. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pisma do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

8. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. przy wniesieniu pozwu w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

9. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.

Poznań, dnia 30 listopada 2015 r.

**Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda
w Poznaniu
Wydział I Cywilny
ul. Młyńska 1a
61-729 Poznań**

Powód: Dawid Igielski – małoletni
PESEL: 99010702645
ul. Poselska 32 m. 19
61-611 Poznań

reprezentowany przez *przedstawiciela ustawowego
– ojca Jakuba Igielskiego
ul. Poselska 32 m. 19
61-611 Poznań*

Pozwany: Beniamin Budzikowski
ul. Polna 33a m. 2
61-614 Poznań

Wartość przedmiotu sporu: 13 000,00 zł
(słownie: trzynaście tysięcy złotych 00/100)

POZEW O UZNANIE CZYNNOŚCI PRAWNEJ ZA NIEWAŻNĄ

Działając w imieniu małoletniego powoda, wnoszę o:

- 1) orzeczenie wyrokiem, iż umowa sprzedaży skutera marki Suzuki, rocznik 2010, zawarta dnia 23 czerwca 2015 r. między powodem a pozwanym jest nieważna,
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm prawem przepisanych,
- 3) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wskazanych w treści pozwu.

Uzasadnienie

Powód dnia 23 czerwca 2015 r. na mocy umowy sprzedaży zbył na rzecz pozwanego skuter marki Suzuki, rocznik 2009, za cenę 13 000,00 zł.

Dowód: *umowa sprzedaży skutera.*

Powód w momencie zawarcia wyżej wymienionej umowy miał 16 lat, stosownie zatem do przepisów kodeksu cywilnego posiadał ograniczoną zdolność do czynności

prawnych, co w konsekwencji spowodowało konieczność uzyskania potwierdzenia wyżej wymienionej umowy przez przedstawiciela ustawowego powoda. Zauważyć także należy, iż wyżej wymieniona umowa sprzedaży nie należy do powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego.

Dowód: *odpis skróconego aktu urodzenia powoda.*

Tymczasem wyżej wymieniona czynność prawna nigdy nie została przez przedstawicieli ustawowych powoda potwierdzona, co w świetle przepisów kodeksu cywilnego sprawia, iż przedmiotowa umowa dotknięta jest wadą nieważności. Co więcej, pozwany jest sąsiadem powoda i zdawał sobie sprawę w momencie zawierania umowy, iż powód jest osobą małoletnią i nie może sam podejmować decyzji w kwestii rozporządzania przysługującymi mu prawami.

Dowody:

- *przesłuchanie ojca powoda Jakuba Igielskiego,*
- *przesłuchanie matki powoda Igi Igielskiej.*

Wobec powyższego, na podstawie art. 58 § 1 w zw. z art. 17 k.c., powód domaga się obecnie stwierdzenia nieważności, zgodnie z treścią *petitum* pozwu.

Ojciec powoda próbował rozwiązać spór polubownie, nawiązując bezpośrednie rozmowy z pozwanym, który jest jego sąsiadem, a gdy te nie przyniosły rezultatów, wystosował pisemne wezwanie do zwrotu skutera, z jednoczesną deklaracją zwrotu uzyskanej za niego przez małoletniego ceny. Pismo to pozostało bez odpowiedzi.

Dowody:

- *przesłuchanie ojca powoda Jakuba Igielskiego,*
- *pismo z dnia 15 października 2015 r.*

W tym stanie rzeczy niniejszy pozew jest konieczny i w pełni uzasadniony.

.....
Dawid Igielski

Załączniki:

- 1) *dowody powołane w treści pozwu,*
- 2) *dowód uiszczenia opłaty sądowej od pozwu w wysokości 650,00 zł,*
- 3) *odpis pozwu i załączników.*

Komentarz

1. Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest również czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Nieważność, o której mowa w art. 58 § 1 k.c., jest nieważnością bezwzględną, a więc czynność prawna nie wywołuje żadnych skutków na gruncie prawa cywilnego. Ten powstaje z mocy samego prawa od chwili dokonania czynności.

Sprzeczność z ustawą odnosi się do wszystkich aktów prawa powszechnie obowiązującego występujących w polskim systemie prawnym (Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia i akty prawa miejscowego). Dotyczy to jednak tylko bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa (np. sprzedaż rzeczy wyłączonych z obrotu), a nie tych, których zastosowanie jest uzależnione od woli stron czynności prawnej. Przez czynność dokonaną „mającą na celu obejście prawa” rozumie się taką czynność, która wprawdzie nie jest objęta zakazem prawnym, ale zostaje przedsięwzięta dla osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo. Z punktu widzenia formalnego umowa taka ma cechy niesprzeciwiające się ustawie, gdyż jej treść nie zawiera elementów wprost zabronionych przez prawo (tak A. Janiak (w:) *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 1, Część ogólna, red. A. Kidyba, LEX/el. 2012, komentarz do art. 58).

Jak trafnie wskazuje SN, do oceny czynności prawnej jako sprzecznej z zasadami współżycia społecznego może dojść ze względu na cel, do którego osiągnięcia czynność zmierza, rażąco krzywdzące działanie jednej ze stron, zachowanie nieuczciwe, nielojalne lub naruszające interesy osób trzecich, a przy ocenie tej konieczne jest dokonanie wartościowania zachowania z konkretnymi zasadami współżycia społecznego w kontekście skutku prawnego (wyrok SN z dnia 3 lutego 2011 r., I CSK 261/10, LEX nr 784986). Przepis art. 58 § 2 k.c. formułuje nieważność czynności prawnej w razie jej sprzeczności z konkretnymi zasadami współżycia społecznego. Do takiej oceny czynności prawnej może dojść ze względu na cel, do którego osiągnięcia czynność zmierza, rażąco krzywdzące działanie jednej ze stron, zachowanie nieuczciwe, nielojalne lub naruszające interesy osób trzecich. Konieczne jest dokonanie wartościowania zachowania z konkretnymi zasadami współżycia społecznego w kontekście skutku prawnego (ww. wyrok SN z dnia 3 lutego 2011 r.).

2. Pozew powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego (określonym w art. 126 k.p.c.), a także zawierać dodatkowe elementy określone w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. W tym zakresie należy wskazać dwie składowe treści pozwu:

- 1) część obligatoryjną, tzn. taką, która jest niezbędna dla skuteczności pozwu; w tej części powinny się znaleźć:

- dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna; wartość przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego (art. 126¹ § 3 k.p.c.);
 - przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
 - informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia;
- 2) część fakultatywną, tzn. wnioski, które powód może zawrzeć, jeżeli mają znaczenie w jego sytuacji; katalog elementów wchodzących w skład części fakultatywnej jest otwarty z uwagi na bogactwo przypadków, które mogą zaistnieć; do składowych tych należą w szczególności wnioski o:
- wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
 - dokonanie oględzin;
 - polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
 - przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
 - zabezpieczenie powództwa;
 - zażądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich.

3. Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, obok oznaczenia miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników powinno dodatkowo zawierać:

- 1) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub
- 2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Od dnia 8 września 2016 r., jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.

Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych. Od dnia 8 września 2016 r. do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników. Pismo procesowe wniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym.

nym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

4. Zasadnicze znaczenie dla określenia właściwości rzeczowej sądu w sprawach majątkowych ma określenie wartości przedmiotu sporu. W sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu. Do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów żądanych obok roszczenia głównego. Natomiast zgodnie z art. 21 k.p.c., jeżeli powód dochodzi pozwem kilku roszczeń, zlicza się ich wartość. Ustawodawca określił również w pewnych kategoriach spraw szczegółowe reguły ustalania wartości przedmiotu sporu. Na przykład w sprawach o istnienie, unieważnienie albo rozwiązanie umowy najmu lub dzierżawy, o wydanie albo odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy, wartość przedmiotu sporu stanowi: przy umowach zawartych na czas oznaczony – suma czynszu za czas sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach zawartych na czas nieoznaczony – suma czynszu za okres 3 miesięcy.

Na mocy art. 25 § 1 k.p.c. sąd może na posiedzeniu niejawnym sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie. Po doręczeniu pozwu sprawdzenie nastąpić może jedynie na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór, co do istoty sprawy. Jeżeli sąd w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu uzna się za niewłaściwy, przekaże sprawę sądowi właściwemu; jeżeli jest kilka sądów właściwych – temu z nich, który zostanie wskazany przez powoda. Po ustaleniu w tym trybie wartość przedmiotu sporu nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania.

5. Co do właściwości rzeczowej kluczowe jest stwierdzenie, że sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy w pierwszej instancji z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych (ich katalog znajduje się w art. 17 k.p.c.). Wśród tych ostatnich znajdują się sprawy majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 75 000 zł – z pewnymi wyjątkami, które nie dotyczą omawianej materii.

Natomiast w zakresie właściwości miejscowej podstawową regułą jest, że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, ustalone według przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 28 k.p.c., jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, ogólną właściwość oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce – według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie (art. 29 k.p.c.). Z kolei powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby.

W niektórych kategoriach spraw ustawodawca wprowadził tzw. właściwość przemianą, w przypadku której powództwo wytoczyć można bądź według przepisów o wskazanej wyżej właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd oznaczony.

W konsekwencji powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego wytoczyć można przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (art. 35 k.p.c.). Szczególnie restrykcyjne są postanowienia dotyczące właściwości wyłącznej, które wykluczają możliwość jakiegokolwiek wyboru i modyfikacji właściwości miejscowej określonej ustawą. Na przykład powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić – przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby.

6. Zgodnie z art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Nie dotyczy to wypadku przekazania sprawy sądowi wyższego rzędu. Sąd ten w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekaże sprawę innemu sądowi, który uzna za właściwy, nie wyłączając sądu przekazującego. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

7. Jeżeli pozew nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pozwu nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym (art. 130 § 1 k.p.c.). Natomiast jeśli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu doręcza się tylko powodowi.

8. Zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. przy wniesieniu pozwu w sprawach o prawa majątkowe pobiera się opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

9. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie

w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z tych przyczyn strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny. Rozwiązania tego nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.